

ŠTAJERSKI GOSPODAR

Erscheint jeden Samstag — Verlag und Schriftleitung: Marburg (Drau), Badgasse 5 — Ruf 25-67 — Bezugspreise: In der Ostmark: vierteljährlich RM 1.20 einschl. 9 Rpf Postgebühr; im Altreich: RM 1.20 einschl. 9 Rpf Postgebühr, zuzüglich 18 Rpf Zustellgebühr. — Postscheckkonto Wien Nr. 55030

Nr. 2 - V. Jahrgang

Marburg a. d. Drau, Samstag, 13. Jänner 1945

Einzelpreis 10 Rpf

Napačni sovražni računi

Nemški narod je v smislu Führerjevih dognanj spoznal, da ni druge poti kot boj in delo do končne zmage — Svetovna plutokracija in svetovni boljševizem ne bosta premagala zdravega socializma evropskih narodov

V svoji novoletni poslanici nemškemu narodu je Führer s povzdignjenim glasom prikazal vse tisto, kar bi se zgodilo z Reichom in nemškim narodom, ako bi narod omagal tik pred zmago. Prikazal je usodo, ki je zadela vse tiste evropske narode, ki so iz strahopetnosti svojih voditeljev ali iz drugih vzrokov položili orožje, s tem pa svojo lastno usodo v roke nemilosrdnih sovražnikov. Potek vojne je dokazal, da je nacionalsocialistična stranka zvarila nemško narodno skupnost tako trdno, da se Führer lahko zanese na svoje sonarodnjake tudi ob najtežjih preizkušnjah te narodne skupnosti. Če je Führer torej ponovil, kar je bilo že nešteto krat povdarjeno v nemškem tisku, je storil to zgolj radi tega, da ne bi bilo nikogar, ki bi zamogel trditi, da tega ni vedel. Sovražni tabor je napačno računl, ko je v stremljenju, »omehčati« ves nemški narod, prehitro ali nepremišljeno izblebetal svoje uničevalne načrte. Anglo-Amerikanci in boljševiki so pač mislili, da imajo opravka morda z Nemci iz leta 1918, toda tu so se strašno zmotili. Ameriški Žid Kaufmann je zahteval sterilizacijo nemških moških in žena, da ne bi bilo več zaroda, ameriški finančni minister Morgenthau pa je izdelal načrte za uničenje nemške industrije. V načrtovanju glede uničenja Nemčije pa niti najmanj niso zastajali boljševiki, ki »želijo« stotisoče nemških prisilnih delavcev za svoje sibirskanske in uralske rudnike. Zlasti lansko leto, ko se je tehtnica vojne sreče dozdevno nagibala na stran sovražnega tabora, so mnogi židovski publicisti in javni delavci v Zedinjenih državah, v Angliji in v Sovjetiji kar tekmovali v objavljanju svojih namenov glede razkosanja in uničenja Nemčije. Sovražna agitacija je bila že prepričana, da gre za zadnje kosanje Nemčije in da itak ni treba imeti nikakega obzira glede občutljivosti nemškega naroda. Tu so se silno zmotili. S svojimi objavami so podprli uradno nemško propagando tako sijajno, kakor da bi bilo vse naročeno. Sedaj ve ves nemški narod, kar je itak že vedelo njegovo vodstvo, da od sedanje sovražne koalicije ni pričakovati nikakega pardona. Če je bil tu in tam kak redki Nemec, ki je morda verjel mikavim vabam sovražne agitacije, ga je takoj poučil položaj, ki so ga ustvarili »zavezniški« povesod, kjerkoli so izvedli svojo okupacijo. Kjerkoli so prišli Anglo-Amerikanci na naš kontinent, je nastal za dotično okupirano prebivalstvo pravi pekel. To so občutili ne samo Italijani, nego tudi Francozi, Belgijci in Holandci, ki jih je smatrali kot nekake bivše zavezničke Anglo-Amerikancev. Ne samo, da so jim s krivično zamenjavo denarja odvzeli večji del premoženja, so jim prinesli z okupacijo še pomanjkanje, bedo, zmešnjavo in politično preganjanje nedolžnih ljudi. Vsak Nemec si je tedaj lahko izračunal na peterih prstih, kako bi izgledal tak sramotni položaj šele v Nemčiji, kateri strežejo v pravem pomenu besede po življenju. Če v svojem besnem sovraštvu do Evrope in evropske kulture in civilizacije niso prizanašali svojim bivšim zaveznikom, kako neki bi zgledalo njih paševanje šele v Nemčiji! Führerja niti ne bi bilo treba povdar-

ka, kajti nemški narod ga je razumel tudi v tednih njegovega molka. Nemški narod je po zasluzi nacionalsocialistične stranke politično tako izšolan, da razume sleherno, tudi nezrečeno Führerjevo željo ali zapoved. Nemško vodstvo je po polomu vseh njegovih mirovni prizadevanj z največjim čutom odgovornosti prevzelo zgodovinsko breme vsiljene mu vojne in to vodstvo s pomočjo celokupnega nemškega naroda ne bo mirovalo vse dotlej, dokler na bojišču ne bo izvojevana poslednja zmagovita bitka.

Sovražniki so pokazali že s svojim prvim nastopom na evropski celini, da nimajo za rešitev naših sodobnih vprašanj sploh nikakih političnih receptov. Zmešnjava, ki so jo ustvarili vsepoved, je opametila še zadnjega zakrknjenca, ki je kjerkoli izven Nemčije verjel agitaciji »zavezniških«. Niti Anglo-Amerikanci, niti boljševiki nimajo ključa za rešitev evropskega vprašanja. Čim so stopili na evropska tla, so zabredli še globlje v vrtinec lastne krize, iz katere se ne morejo več izmotati. Podtalno se že pripravljata tretja svetovna vojna, čim globlje bi se sovražnik zaril v Evropo tako iz zapada kakor tudi iz vzhoda. Bodoči razvoj se je na površini pokazal že v Belgiji, Franciji, Italiji in zlasti v Grčiji. Značilno obležje našega razdobja tvori dejstvo, da sta se svetovna plutokracija in svetovni boljševizem združila v boju proti zdravemu socializmu evropskih narodov. Kakor je pravilno ugotovil neki ugledni nemški publicist, nosi to zavezništvo v sebi klico razpada. Toda motil bi se, kdor bi mislil, da se bo to zavezništvo, nenaravno in nemoralno od vsega početka, zrušilo samo brez vnanjega učinka. Moč nemškega meča šele bo zdrobila, kar se je združilo v svrhu zanikanja nemškega vodstva v Evropi.

Potek nemške ofenzive na zapadu in obramba na vzhodu je pokazal, da sovražnik tudi v šestem letu vojne Nemčije nikjer ne more spraviti na kolena, v kolikor se to tiče vpostave orožja in moštva. Nemško vodstvo si zopet pridobiva inicijativo, obenem pa je ves nemški narod v lanatični veri v dokončno zmago vrgele vse svoje razpoložljive sile v ogromno retoriko totalne vojne. Nemški vojak se bori lažje kot njegov nasprotnik, ker poseduje silnejšo vero v poslanstvo svojega naroda. Boljševiške čete se borijo uspešno le dotlej, dokler učinkujejo ideološke injekcije, katere jim dajejo njihovi politikosarji. Nemškemu vojaku tega ni treba. Nemški vojak se zaveda, da gre za obstanek nemškega naroda, Reicha in vsega, kar daje Evropi obraz njene kulture in civilizacije. Nemški narod pa nikakor ne misli, da spričo raznih kritičnih pojavov v sovražnem taboru ni treba še bolj zbrati

Von den Kämpfen am Plattensee

Wie der Wehrmachtbericht meldet, nahm in Ungarn die Schlacht zwischen Plattensee und Südgrenze der Slowakei an Umfang und Härte noch zu. — Hinter dem hohen Schilf am Ufer des Plattensees werden deutsche Sturmboote zu einer Aufklärungsfahrt bereitgemacht.

PK-Kriegebericht Beissel (Sch)

Pomembni nemški uspehi na zapadu

Nemške čete so osvobodile več kot sto naselbin - Napadalni uspehi vzhodno od Bastogne-a

V področju jugozapadno in južno od Bastogne-a je imela 3. ameriška armada, ki je napadala z močnimi silami, po poročilu z dne 3. januarja, velike izgube, ne da bi se ji bil posrečil prodor v smeri na Houffalize. Sovražnik je izgubil v bitki med rekama Maas in Mosel v času med 16. decembrom in 2. januarjem nad tisoč tankov. Ob saarski fronti in ob severovzhodni lotrinski meji so nemške čete poglobile svoj terenski uspeh, izvojevan v novoletni noči, obenem pa so prekoračile odsek Blies severovzhodno od Saargemünda. Severno od Forbach-a in v spodnjih Vogezih so nemške čete vrgle sovražnika iz njegovih postojank. V nato slededem sunku so naše divizije izrgale sovražniku številne vasi, nahajajoče se južno od Maginotove črte. — V srednji Italiji so po gornjem poročilu beležili zpolj nadaljevanje odmora Samo severno od Faenze je z Novim letom zopet ožvele bojevanje — Anglo-ameriški terorni bombniki so bombardirali zapadno in severozapadno Nemčijo, zlasti Kassel in zapadno obalo reke Rhein Angleži pa so bombardirali ponoči Rheinland ter Westfalen. Nad Reich-om je bilo 1. januarja zbitih 25 sovražnih bombnikov. — Veliki London je bil nadaljevano obstreljevan z nemškim dalekometnim orožjem.

Iz poročila, ki ga je izdalo nemško vrhovno poveljstvo dne 3. januarja, sledi, da je valovala v velikem prostoru Bastogne velika bitka s tem tja, in sicer v težkih bojih Amerikanci so skušali vedno znova vbočiti nemško fronto zapadno od mesta Bastogne, da bi tako obkolili lok naših postojank s treh strani. To se jim nikakor ni posrečilo, obenem pa so izgubili več kot sto tankov. V zimski bitki je izgubil sovražnik po dotedanjih poročilih skupno nad 400 topov, 1230 tankov in oklopnih vozil ter 24 tisoč mož, ki so romali v nemško ujetništvo. Mrtvih je sovražnik izgubil nad 50.000. Ob reki Saar in v vzhodni Lotrinski so se medtem razvili uspešni boji. Pri Forbach-u so Nemci razširili in utrdili svoje mostišče, severovzhodno od Saargemünda pa je bilo obmejno ozemlje očiščeno sovražnika. Nemški napad je napredoval tudi v spodnjih Vogezih. — Lieges in Anvers sta ležala pod nemškim ognjem. — Deli 8. angleške armade so pričeli v Romagni in ob jadranski obali in sunki, ki so pa bili brez uspeha. Sovražne sile, ki so pri Ravenni mimogrede vdrle v nemške postojanke, so bile zavrnjene v protisunk. — Sovražnik je nadaljeval bombardiranje raznih delov Nemčije, pri čemer je bil prizadet zlasti Nürnberg. Bombe so padale tudi na Berlin. Zbitik je bilo 2. januarja 22 sovražnih letal. Decembra so izgubili Anglo-Amerikanci nad Reich-om in nad zapadno fronto skupno 1379 letal, med njimi najmanj 410 štirimotornih bombnikov.

Da bi razbremenil svoje težko se bojujoče sile pri Bastogne-u, je začel sovražnik po poročilu z dne 4. januarja dne 3. januarja svoj velenapad

svojih sil in moči. Najgloblji smisel totalne mobilizacije vseh sil je zapaden v dnevnem črpanju iz polne zavesti nacionalsocialističnega svetovnega nazora. Ker posedujejo tudi boljševiki svoj svetovni nazor in svoj fanatizem, so nemškemu narodu bolj nevarni kot Anglo-Amerikanci, ki sploh ne morejo natančno obeležiti, čemu se sploh borijo. Dočim so boljševiki zmogli totalno vojskovanje, ga Anglo-Amerikanci nikdar ne premorejo. Ako bi Anglo-Amerikanci doživeli v Evropi dokončni poraz, ne bi več mogli organizirati novih milijonskih armad za obnovo poskusa. Nikdo ne bo tajil, da čakajo Nemčijo še težke preizkušnje. Tu gre zlasti za težkoče, ki jih povzročata sovražni letalski teror. Toda protukrepi so že v polnem teku in to bo podžgalo nemško zavest, da je pridobljeno vse, ako zmagamo, in da je izgubljeno vse, ako omagamo. Nemški vojak bo očistil Evropo na zapadu, nato pa bo ustvaril na vzhodu branik, ki bo zaščitil Evropo pred viharjem iz stepe. Vroče še bo v prihodnjih bitkah. V teh bojih bodo duhovni padli podžigali nemške divizije k najslavnejšim udarcem. Zmaga, ki jo bo na osnovi sovražnih napačnih računov izsilil nemški junak, pa bo kronala vse napore nemške narodne skunosti.

med Stavelotom in Marche-om, Nemške divizije pa so vrgle sovražnika v položaj defenzive, povzročujoč mu istočasno težke izgube. Na obeh straneh mesta Bitsch so nadaljevale nemške čete svoj napad. Čeprav je sovražnik vrgel v boj vse razpoložljive sile iz sosesčine k protinapadom, ni mogel zaustaviti naših napadalnih kolon vzhodno od Saargemünda ter v spodnjih Vogezih. Zapadno od Weissenburg-a je bilo ozemlje očiščeno sovražnih sil. — V svrhu motnje sovražnega dovoza sta bila obstreljevana Lieges in Anvers, istotako pa se je nadaljeval povračilni ogenj na London. — V srednji Italiji je izvedla 8. angleška armada v Romagni več sunkov v svrhu fiksiranja nemških čet, obenem pa je začela severozapadno od Ravenne s svojim velenapadom. Razvili so se težki boji s sovražnikom, ki je mestoma vdril v naše postojanke. Anglo-ameriške terorne bombe so padale na zapadno Nemčijo in zlasti na mesto Fulda, ki je imelo veliko škodo. — Nemška vojna mornarica je v mesecu decembru potopila 163.600 brt sovražne tonaje, povrh pa še 16 rušilcev in spremljevalnih ladij.

Bitka v severnih Ardenia se je po poročilu z dne 5. januarja dan poprej še stopnjevala. Po začetnih manjših terenskih uspehih so obležale ameriške divizije, ki so nameravale izvesti prodor, v koncentričnem nemškem ognju. V področju Bastogne so vzdrževale nemške aklopnske sile svoj močan pritisk. Sovražni napadi so se izjalovili. Medtem se je razgibala fronta med Saargemünd-om in Rhein-om. V spodnjih Vogezih so nemške čete prodirale kljub protinapadom svežih sovražnih rezerv. V Lothringen-u je bilo poleg mnogih drugih naselbin osvobojeno tudi mesto Weissenburg v Elsass-u. Nemške čete so obenem prekoračile reko Lauter, in sicer v smeri proti jugu. — V srednji Italiji so se medtem nadaljevali težki obrambni boji. Severno od Faenze so naše čete obdržale svoje pozicije proti vsem sovražnim poskusom prodora. — Nadaljeval se je sovražni ogenj na London. — V večernih urah in ob polnoči so napadli angleški hitri bombniki Berlin.

Po poročilu z dne 6. l. m. je obležala 1. ameriška armada, ki je napadala nemški frontni lok med rekama Maas in Mosel, ob težkih izgubah v našem obrambnem ognju. Nemški oklopniški odredi so napadli pri Bastogne-u sovražnika z dveh strani ter ga zavrnili v smeri na imenovano mesto. Pri tem je bilo ujetih 400 Amerikancev. Nemške čete so prodirale tako v Elsass-u kakor tudi v Lothringen-u. Pri zasledovanju sovražnika je bilo vse ozemlje med Weissenburg-om in Selz-om očiščeno Amerikancev, istočasno pa so nemške čete osvobodile celo vrsto vasl. Severno od Straßburg-a so nemške čete iznenada izsilile na več mestih prehod čez reko Rhein. — V srednji Italiji so nemške čete zavrnile severno od Faenze vse sovražne napade. Na južni obali jezera Comacchio so se zaustavili angleški odredi pred novo nemško obrambno fronto. — Bombardirani so bili kraji v zapadni Nemčiji, zlasti Hannover. Angleška hitra letala so vrgla bombe na Berlin, Zbitik je bilo 28 sovražnih letal.

Pri Wanssum-u v Vzhodni Holandiji so nemške čete po poročilu z dne 7. januarja ustvarile mostišče ob reki Maas, istočasno odbijajoč vse napade 3. angleške divizije ob velikih izgubah z sovražnika. V področju Bastogne so nemške čete zlomile več oporišč iz sovražnega frontnega loka, ki se je nahajal okrog mesta. Nove uspehe so beležile nemške čete v Lothringen-u in v Elsass-u. Tako pri Rohrbach-u kakor v spodnjih Vogezih so se izjalovili sovražni napadi. Pri Philippsburg-u je kapituliral neki fort Maginotove črte z vso ameriško posadko Severno od Hagenuer-Forst-a je bilo osvobojenih več vasi, obenem pa so nemške čete ojačile svoje mostišče severno od Straßburg-a. — Lieges in Anvers sta bila ponovno obstreljevana z dalekometnim orožjem. — V srednji Italiji so beležili več brezuspešnih angleških sunkov v Romagni. Med jezerom Comacchio in med jadransko obalo so se medtem nadaljevali težki boji. — Amerikanci so nadaljevali bombardiranje zapadne Nemčije, pri čemer sta bila prizadeta zlasti Mannheim in Worms. Angleži so v večernih urah bombardirali Hanau

Karte zur deutschen Offensive im Westen

in Neuß. Zbitih je bilo skupno 25 sovražnih letal. — Veliki London je ležal v nemškem povračilnem ognju. — Nemške podmornice so v boju s sovražnim dovozom potopile v prvih dneh januarja pet ladij s skupno 36.400 brt ter pet rušilcev in manjših ladij. Torpediran je bil tudi prevozni parnik z 11.000 brt, ki se je potopil pred Cherbourg-om.

8. januarja je sporočilo nemško vrhovno poveljstvo, da so nemške čete vzdržale svoje postojanke med rekama Maas in Mosel proti novim poskusom prodora 1. ameriške armade s pomočjo angleških divizij. Vzhodno od Bastogne-a sovražnik ni imel več nikakih uspehov ter je bil valed nemških napadov še bolj zavrnjen. Večji obseg so zavzeli boji na južnem odseku zapadne fronte. Južno od Weissenburg-a so vdrle naše čete v Maginotovo črto. — Lieges in Anvers sta bila nadalje obstreljevana z nemškim dalekometnim orožjem. — Ameriški terorni bombniški odredi so 7. t. m. napadli zapadno in jugozapadno Nemčijo. V dveh zaporedoma izvedenih nočnih terornih napadih Angležev na München, je bilo povzročene veliko škode. Pri tem je bilo zbitih 27 štirimotornikov. — Nadaljeval se je povračilni ogenj na London.

□ »V 2« je uničil ameriški armadni tiskovni stan. List »Daily Express« poroča, da je nemški »V 2« zadel nedavno tiskovni stan 1. ameriške armade. Mrtvih je bilo več tiskovnih atašejev in dopisnikov ter večje število ranjenih.

□ Bivši bolgarski regenti pred sodiščem. Bivši bolgarski regenti princ Ciril, profesor Filov in general Mihov ter bivši ministri Božilov, Muravijev, Šišmanov, Vasilijev, Draganov in Grahovski so bili od sedanje bolgarske vlade, ki jih je imela že dalje časa pod ključem, izročeni Sovjetiji ter odvedeni v Moskvo, kjer bodo stavljeni pred sodišče.

Druck und Verlag: Marburger Verlags- und Druckerei-Ges. m. b. H. — Verlagsleitung: Egon Baumgartner, Hauptschriftleiter: Friedrich Golob, a. l. e. in Marburg/Drau. Badgastein 8.

Zur Zeit für Anzeigen die Preisliste Nr. 1 vom 10. April 1943 gültig. Ausfall der Lieferung des Blattes bei höherer Gewalt oder Betriebsstörung gibt keinen Anspruch auf Rückzahlung des Bezugsgeldes.

Presseregisternummer RPK 1/1017.

Nemški vdor v sovjetske postojanke na Madžarskem

Nemške čete so pridobile 40 kilometrov terena v globini
Novi nemški uspehi v Kurlandu - Operacije na vzhodni fronti

Na Madžarskem so nemške čete po poročilu z dne 2. januarja odbile jačje sovražne napade v področju jugozapadno od mesta Felsőgalla. Budimpeštanska posadka je odbila tako na vzhodni kakor tudi na zapadni fronti več sovjetskih napadov v protisunku ter je očistila več vdorov v protisunku. Severno od reke Eipel so se razvili boji z boljševiki, ki prodirajo proti severu. Na vsej ostali vzhodni fronti ni bilo nikakih večjih bojov. Nemški letalci so v področju Budimpešte dan in noč pobijali sovražni dovoz. Meseca decembra so izgubili boljševiki 588 letal.

Bitka za Budimpešto se je po poročilu z dne 3. januarja stopnjevala glede srditosti. Deloma v protisunkih in s pomočjo letalstva je nemško-madžarska posadka Budimpešte zavrnila opetovane boljševiške napade. Ob južni meji Slovaške, med reko Gran in med izvirkom reke Sajó, so nemške čete odbijale sovražnika v težkih, toda uspešnih obrambnih bojih. Od vzhodne Slovaške do Kurlanda je bilo le malo spopadov.

Boljševiki so po poročilu z dne 4. januarja napadali Budimpešto noč in dan zlasti iz vzhodne strani. Vsi ti napadi so bili zavrnjeni. Nemško letalstvo je z močnimi silami posegalo v boje na zemlji. Nemški letalci so uničili 34 sovražnih tankov in nad 500 vozil. Nad fronto je bilo zbitih 37 sovjetskih letal. Na južnem Slovaškem so boljševiki poskušali na široki fronti prodreti nemške postojanke, toda zaman. Na fronti med Vzhodno Slovaško in Kurland-om se je nadaljeval odmor v bojevanju.

Bitka za Budimpešto se je po poročilu nemškega vrhovnega poveljstva z dne 5. januarja nadaljevala. Nemški in madžarski branilci mesta so 4. januarja odbili na vzhodni periferiji mesta vse boljševiške napade. Med Gran-om in Groß-Steinfeld-om je bila neka sovražna skupina, ki je mimogrede vdrla v naše postojanke, s strani nemških oklopalkov odrezana in nato uničena. Močni odredi nemškega letalstva so s svojimi poletji na Madžarskem podpirali operacije na zemlji. V Kurland-u se je blizu Frauenburg-a zrušilo več sovjetskih lokalnih napadov.

Na Balkanu je izgubil sovražnik po poročilu z dne 6. t. m. južno od Vukovara ob Donavi v bojih, ki so se odigrali zadnje dni, nad 850 mrtvih. Sovražnik je pustil na licu mesta vse

svoje orožje, med drugim 96 strojníc in 22 protitankovskih topov. Na nemški strani je v teh bojih padlo samo deset mož. Nemško-madžarska posadka Budimpešte je odbila vse sovjetske napade. Med Gran-om in Groß-Steinfeld-om so boljševiki vzdrževali svoj pritisk. Večina sovjetskih napadov se je izjalovila v obrambnem ognju pred nemškimi postojankami. Pri Filipovem v vzhodni Prusiji, so nemške čete iznenada vdrlé v globok sovjetski sistem postojank. Uničile so 15 sovražnih tankov in 29 topov ter se vrnilé s številnim plenom in ujetniki. Sovražnik je imel pri tem izredno krvave izgube.

Budimpeštanska hrabra posadka je po poročilu z dne 7. t. m. odbila več srditih boljševiških napadov. Severno od Donave je sovražnik pričel na fronti Gran-a napadati z močnimi silami. Večina teh napadov je obležala v našem ognju. V južnem delu obmejnega področja Slovaške so nadaljevali boljševiki svoje napade zlasti pri Pukacu, Blauenstein-u in Lucencu. Uspehov pri tem niso imeli. V Kurland-u so vdrlé nemške čete globoko v sovražno fronto severno od Doblena. Razvili so se hudi boji.

8. januarja je sporočilo nemško vrhovno poveljstvo, da so odredi vojske in Waffen-SS v večdnevni trdih napadalnih bojih prebili med Biatnim jezerom in med Donavo sovražna postojanke. Obenem so pridobile severno od gorovja Vertes 40 kilometrov terena proti vzhodu. V dotedanjem poteku te uspešne operacije je bilo 159 tankov in 425 topov uničenih oziroma zaplenjenih. Sovražnik je imel velike in krvave izgube. Hrabra budimpeštanska posadka je medtem vzdrževala sovjetski naval iz vzhodne strani. V jugovzhodnem predmestju Kispest so se razvneli srđiti poulični boji. V sovražnem vdornem prostoru severno od Donave je bilo v dveh dneh uničenih nad sto tankov, in sicer večinoma z orožjem Panzerfaust. V obmejnem ozemlju južne Slovaške so nemške čete izboljšale svoje pozicije s pomočjo lastnih protinapadov. V Kurland-u je bil sovražnik kljub ojačeni obrambi zavrnjen severno od Doblen-a še bolj nazaj. Ujetih je bilo v teh bojih nad 500 boljševikov. Uničenih ali zaplenjenih je bilo v teh bojih 58 tankov in 128 topov.

move. Samo v Kreisu Trifail se jih je vrnilo 750, in to večinoma rudarjev.

Napovedan uničevalni boj proti boljševiškim morilcem, roparjem in delomržežem se bo nadaljeval do popolnega uničenja in tako do totalne pomiritve Spodnje Štajerske.

Vsi domovini zvesti Spodnještajerci pa se še enkrat pozivlja, da pomagajo s samopomočjo in takojšnjimi prijavami glede pojave posameznih tolovajskih skupin pri pobljanju, dokler ta kuga ne bo iztrebljena in dokler se v našo domovino ne povrnejo mir in red.

POLITIČNI DROBIZ

□ **Kako bi radi razkosali Nemčijo?** Ameriški novinar Robert L. Frey je objavil potom ameriške agencije »United Press« načrt o razkosanju Nemčije po porazu v sedanji vojni. Njegova zamisel je sledeča: »Nemški življenjski prostor iz leta 1938 obsega kakih 473.000 kvadratnih kilometrov. Od tega je odstopiti sosedom Nemčije ter napraviti nekaj samostojnih nemških držav, da bo obsegala Nemčija kakih 234.000 kvadratnih kilometrov. Poljakom je odstopiti Vzhodno Prusijo v velikosti okrog 78.000 kvadratnih kilometrov, nadalje pokrajino Pommern do reke Oder z mestom Stettin in velik del Slezije z mestom Breslau. 44.000 nadaljnih kvadratnih kilometrov je prepustiti Poljski in Sovjetiji, medtem ko je odstopiti bodoči Čehoslovaški dele južne Slezije. Berlin mora ležati kakih 73 km oddaljen od poljske meje. Francoska meja naj teče ob reki Rhein, iz rheinskega področja je pa ustanoviti samostalno državo, ki ji je priključiti tudi področje Ruhrgebiet. Velik del dežele Westfalen in Oldenburg je priključiti Holandiji. Od Reicha ločiti se pa mora tudi deželo Bayern z glavnim mestom Münchenom vred.« Tako prodajajo ameriški novinarji medvedovo kožo, ki je nimajo.

□ **Atlantska izjava v švicarski luči.** Švicarski list »Schweizer Bund« je zapisal v nekem svojem uvodniku med drugim sledeče: »Sovjetska unija je pristopila Atlantski izjavi, toda politika, ki jo vodi v svojih obrobni področjih, nasprotuje svobodi, objavljeni z dotično demokratsko proklamacijo. Ako se šteje Sovjetija sama med demokracije, ima zato pravico v svoji ustavi iz leta 1936, če bi ta ustava bila kedarkoli stopila v veljavo. Stvarno ni z vojnimi cilji Anglo-Amerikancev nič bolje, kakor s sovjetsko ustavo. Za Atlantsko izjavo nimajo niti pravnega dokumenta, ki naj bi spominjal na nekdanjo angleško Magna karto, kakor je nedavno priznal sam Roosevelt.«

□ **Švicarski glas o položaju sovjetskih državljanov.** List »Schweizer Mittelpresse« je objavil članek o notranjepolitičnih razmerah Sovjetije ter piše med drugim sledeče: »Sovjetski državljan, ki je prisiljen v sovjetski državi k političnemu prepričanju in slepi pokorščini, ni nikakšen državljan, še veliko manj pa svoboden. Kdor govori o »svobodi« in »demokraciji«, nima niti pojma o človeku dostojnem obstoju ali je pa vedoma ponarejevalec kovanega denarja.«

□ **Ameriški general o nemškem letalstvu.** General Spaatz, šef ameriškega vojnega letalstva, je izjavil, da se borijo ameriška letala proti močnemu nemškemu letalstvu, izpostavljenega so pa tudi hudi nemški protiletalski obrambi. V vojno važnih nemških središčih so postavljene težke protiletalske baterije v doslej neznanih količinah.

□ **Švca ima nepolitičnega zunanega ministra.** Na drugem mestu objavljamo sestavo nove švicarske vlade, v kateri zayzema položaj zunanega ministra Dr. Petitpierre, ki je bil izvoljen v zvezni svet namesto Pilet Golaz-a. Dr. Petitpierre je pristaš liberalne stranke, mož, ki se doslej politično še ni veliko eksponiral. Švicarski tisk razlaga izbiro Petitpierra za položaj zunanega ministra v tem smislu, da hoče švicarska zunanja politika podčrtati svojo popolno nevtralnost in pasivnost napram vojskujočim se državam.

□ **Amerikanci ne pustijo napadati Eisenhowerja.** Odkar je nemška protiofenziva iznenadila zapadno fronto, so se v Angliji slišali zakulisni glasovi, da general Eisenhower, ki poveljuje kot vrhovni poveljnik zavezniškim četam na zahodu, ni najbolj pripraven vojskovodja za svoj položaj. V odgovor na to je pa objavil list »New York Times« vest, da je neka »visoko stoječa osebnost« izjavila, da odklanjajo Amerikanci vsak angleški predlog o kakšni zamenjavi Eisenhowerja.

Veliko umiranje tolovajev

Gornji Santhal osvobojen —
Rezultat: 2340 naštetih mrtvih
in 1764 ujetnikov

Marburg, 10. januarja 1945

Hd. Aktivno pobijanje komunističnih tolpe se nadaljuje tudi v zimskih mesecih v vseh predeh Spodnje Štajerske. Po očiščenju področja Wachberg začetkom decembra 1944 po jačjih silah policije, vojske in Wehrmannschafta so bili v zadnjih tednih doseženi zopet veliki uspehi.

Večjim tolovajskim skupinam je uspelo v poletju 1944 zasesti nekatere naselbine v Gornji Savinjski dolini. Nato je stopila v drugi polovici decembra 1944 do 7. januarja 1945 v veliko akcijo nemška eksekutiva z močnimi silami policije, vojske in domačih odredov pod osebnim vodstvom des höheren SS- und Polizeiführers im Wehrkreis XVIII und Chef des Führungsstabes für Bandenbekämpfung SS-Obergruppenführer und General der Waffen-SS Rösenner, da bi očistila in zopet zasedla to ozemlje.

Pri tej akciji se je našlo 2340 naštetih mrtvih tolovajev. Razen tega je padlo v tem področju med gornjo savinjsko dolino, Moräutschem, Savo in mejo Reicha v nemške roke 1764 tolovajev, veliko plena, orožja, municije, hrane, propagandnega materiala itd.

Lastne izgube so znašale v teh trdih bojih 66 mrtvih in 274 ranjenih.

S to veleakcijo je uspelo popolno uničenje tolovajske republike »Gornja Savinjska dolina«, pri čemer so bili kraji Laufen, Leutsch, Oberburg, Prattmannsdorf, Rietz, Nazareth, Pralberg itd. osvobojeni ter zopet zasedeni od naših eksekutivnih sil.

Pod vtisom teh silnih udarcev je opaziti pri tolovajih popolni razkroj. Na stotine prisilno rekrutiranih in vsled sovražne agitacije zapeljanih ljudi se je v zadnjih tednih vrnilo na svoje do-

„Naš Beograd je kot mrtvo mesto“

Štiri tedne pod Titovo „svobodo“ — Dnevnik pobeglega Srba

Srbski inženjer Jovan B., ki je ostal v Beogradu ter je pričakal sovjetske »osvoboditelje«, je obelodanil v »Tagespost«-dnevniku, opisujoč tiste dni. Ker bo dnevnik brez dvoma zanimal tudi naše čitatelje, ga prinašamo v celoti:

13. oktober: Sveto je pravkar priletel k meni. Pripoveduje mi, da so sovjetski oklepniki že prispele od Avale. V mestu je veliko vznemirjenje. Vsakdo čuti, da Nemci ne bodo držali Beograda za vsako ceno. Marsikateri znanec se priključuje koloni, ki zapuša cesto čez Savo. Tudi Sveto želi oditi. Zaradi tega sva se pri »Ruskem caru« precej prepirala. Svobodna Jugoslavija bo vsem slovanskim narodom in tudi človeštvu podarila nov mir.

15. okt.: Sovjeti so vdrl v mesto pri Topčideru. Se v sivini dneva lahko spoznaš velike oblake dima nad vojašnicami kralj. garde. Sovjeti baje streljajo s topovi iz hiš. Od časa do časa se pojavljajo strmoglavci, ki se pa ne spuščajo nižje. Od popoldneva čepimo v kletih in pijemo žganje. Ali bomo postali svobodni? Mislim, da je sedaj ves Beograd v kletih in pričakuje prihoda Sovjetov.

17. okt.: Težke dni preživljamo. Po ulici Miloša Velikega še vedno leže mrtlički. Naši prvi novi stanovanjci: nek. etotnik in komisar. Oba sta vlnudna, toda molčeca. V mesto so vkorakale na Slaviji tudi prve komunistične enote. Kaj so vse morali doživeti ti ljudje. Vsi so sestradani in razcapani. Človek bi se jih bal, če bi ne vedel, da so sorojaki.

21. okt.: Nemci so včeraj zarana zapustili zadnjo postojanko na Kalimegdanu. Tišina in mir po silnih borbah vplivata zelo prijetno. Nameramam iti k Dragi in pri njej poizvedeti, kako so preživeli vse to. Na Aleksandrovi cesti nobene žive duše. Pri cerkvi sv. Marka me je ustavila komunistična straža. Pozvala me je, naj se vrnem domov in sporočim tudi vsem ostalim sestanovalcem, da se morajo staviti vsi na razpolago. Hvala Bogu, da je imela moja žena doma živil še za nekaj dni. Mir in red se bosta kmalu povrnila.

22. okt.: Prebivalstvo se mora javljati pri policijskih revirjih, ki jih sedaj imenujejo ljudska zbirališča. Tam čaka že velika množica ljudi.

Nasproti so stale skupine sovjetskih vojakov. Povedali so mi, da so to NKVD. Z njimi so komunisti. Ko smo čakali nekaj ur, so nas obšli in vsakega uvrstili v gotovo ekupino. Približno tretjino vseh, ki smo bili tam zbrani, so zastražene odpeljali v neznano smer. Pozneje so nam sporočili samo toliko, da so jih začasno evakuirali. Hrano jim je bilo mogoče pošiljati v pošto ministrstvo. Majhen del, večinoma stare ljudi, so nas pustili domov. Jaz sem bil med tistimi, ki so ostali in od katerih so sprejeli osebne podatke. Dejali so nam, da smo »osebno zanesljivi« in da moramo kot delovno poveljstvo pomagati pri obnovi mesta. Vsako jutro ob 8 uri se je treba javiti na policijskem revirju. Na poti domov sem opazil prve veličanske lepake s slikami Stalina in Tita. Oklepnikov ne vidimo več skoraj nobenih.

24. okt.: Žena mi pripoveduje, da so pričeli na Banjici streljati ljudi. Se vedno ne morem verjeti. Govore pa, da se na Banjici postrelili nekaj tisoč mož in žena, ki so bili uradniki in uslužbenci v upravi in pri policiji. Sedaj sem se pričel bati tudi za Djordja. Se zvečer je bil v mestnem sanitetnem uradu. Njegova žena Joka. Ko jo vprašam, če ima kake podrobnosti z Banjice, skomizgne samo z rameni. Vsa obup me vznemirja.

25. okt.: Tega dne ne bom pozabil. Djordja so ustrelili in tudi inž. Milena P., s katerim sem leta 1940. delal v Vojvodini. Ta je imel službo v gospodarskem ministristvu. Ustreljena je tudi moja tovarišica Vera S., s katero sem skupno študiral. Bila je državna uradnica ter je vzdrževala svojo bolno mater. Vse je preplavljeno z lističi in letaki. Hrane imamo še za en dan. Izjavljajo pa, da bo v bodoče razdeljevala živila glavna intendantura narodne osvobodilne vojske. Vodim delovni urad. Več sto nas je ter imamo nalogo popraviti pančevski most. Zvečer mi pripoveduje žena, da smo dobili novega stapovalca. Zjutraj ob treh se zbudimo. Odjeknil so strelji. Žena je pričela vsa preplašena vpiti. Ko sem stopil v sosedno sobo, da bi pozvedel za vzroke vpilja, sem

opazil, da sta sedela dva vojaka za našo mizo iz mahagonija. Bila sta popolnoma pijana in sta vrezavala črke v les. Gardino sta strgala ter stajo uporabljala za brisačo.

30. okt.: Žena je stala pred pekarno osem ur in čakala na kruh. Član komunistične stranke je bil navzoč kot nadzorni organ. Zaradi dolgega čakanja so ljudje godrnjali. Nenadoma je nek ci vilist poklical dve osebi iz vrste ter ju aretiral. Nihče ni spregovoril besedice. Končno je dobila Mira za nas polovico hlebčka koruznega kruha. Z naše delavske kolone sta danes pobegnili dva moža. Zahtevali so me na policijski revir. Mesto je preplavljeno z letaki, tiskovinami in stenskiimi časopisi. Se nepoškodovane tiskarne delajo noč in dan. Grafično delavstvo dobiva stanovanja na Dedinju. Tudi hrano jim dostavljajo na domove. Čisto nič drugega kot komunistična propaganda. Kam nas vse to vodi?

2. nov. 1944: Naš Beograd je kot mrtvo, neprijazno ter neprijetno mesto. Sedaj so odšla zadnja sovjetska vozila. Samo še nekaj avtomobilov od AVNOJ in Vrh. štaba. V mestu ni od prta nobena gostilna in nobena kavarna. Pročelja hiš so nema. Sovjeti, ki so v mestu, spadajo v drugo garnituro ter so vsi zapušteni in brez pomena. Moj sosed misli, da streljajo ljudi v zaporih še dalje. Tudi podnevi čujemo salve in regljanje strojníc. O treh možeh, ki so jih zaprli, nimam več nobenih sporočil. Žene še nosijo hrano v ministrstvo.

5. november: Šele sedaj, po nekaj tednih vidimo in zvemo, koliko jih je pobegnilo. Mojih znancev je tu samo še nekaj. Tudi glad goni ljudi iz mesta. Toda nas nekaj držimo skupaj. Tudi pri delu doživljamo vedno znova primere prejšnje solidarnosti. Mladino organizirajo. Mitingi, konference, zborovanja in predavanja. Kongres jugoslovanske mladine. Vse je postavljeno na glavo, kakor da bi morali pozabiti na mladino. Tudi mali Mirko je komaj še kako minuto doma.

Krvavo sodišče v Frattmannsdorfu

V Frattmannsdorf-u pri Laufen-u je bil nedavno sedež zloglasnega OF-arskega krvniškega sodišča. Predsedovala je tribunalu divja tolovajka s temnočrnimi, do pleč segajočimi kodri. Oblečena je bila v živo rdečo srajco in črne hlače. »Sodni svetnik« je bil znani bivši sodnik v Cilli-ju in drugih spodnještajerskih krajih »tovariš« Lesjak. Okrog razpravne mize je sedelo 15 težko oboroženih politikomisarjev.

Na smrt obsojeni in »likvidirani« so bili s strelom v tilnik: Ortsgruppenführer in Bürgermeister Franz Regger, Spodnještajerca Franz in Magdalena Kotzbeck, gostilničarka Löschnigg in trafikant Scher iz Fraßberg-a. »Likvidirani« so bili nadalje: Aloisia Bogatai, neki Lokan, župan Pq. Haudeck iz Oberburg-a, Ortsgruppenführer in župan Pq. Peter Schindwein in še mnogo drugih spodnještajerskih mož in žena.

Komunistični tolovaji so zapustili Laufen v vsej naglici. Ko je »častna straža« zakonove Herberta in Malvine Woschnagg iz Schönstein-a vprašala svojega šefa, tolovajskega majorja Poglajena, kaj naj se zgodi s tem priveskom v tej splošni zmedi, je odgovoril ta plemeniti človekoljub cinično: »To plutokratsko sodrigo ne bomo vlačili seboj. Naj si sami pomagajo, kakor pač znajo«.

Tovariš »mestni poglavar« je pač zelo hitro pozabil lepih uric, ki jih je doživel pri gospej Malvini, ko mu je šlo za lastno kožo. In tako je čedna zakonska dvojica padla v roke nemški pravici. Tovarišu Poglajenu prisrčna hvala za to.

Politkomisar Zmago je lastnoročno ustrelil in pokopal 40letnega »uglednega kmeta Rudolfa Krainz-a, po domače Stifterja iz Sulzbach-a. Več dni so lekali obupani sinovi pogrešanega očeta. Slučajno so našli luknjo, v kateri je ležal pod tanko plastjo zemlje na trebuhu s strelom v tilnik »likvidiran« kmet Krainz. Zakaj je moral umreti ta pošteni in čvrsti savinjski kmet na tako okrutni način? Politikomisar Zmago je namreč zapeljal komaj 15letno Stifterjevo hčerko. Oče, ki se je nad tem dejanjem razburjel, je po-

6. november: Mira je odpotovala. Stanovanje sem našel prazno. Sosed mi je pripovedoval, da sta jo odvedli dve osebi v posebno delavsko enoto. Zapustila mi ni nobenega sporočila. Kako apatičen je postal človek. Sedim za mizo. Prestor moje žene je prazen. Zadnji petrolej gori v svetilki. V sosednji sobi so zopet živahni. Na kaj še le čakam?

7. november: Mira se še vedno ni vrnila. Ljuba moja žena, da je moralo pač do tega priti. Kam so te le odvele? Ah, saj nima nobenega pomena spraševati. Na policiji mi niso dali nobenega pojasnila. Stanovanje je obupno prazno. Vsi prijatelji našega skupnega življenja so pobegnili. Vse tvoje in svoje sorodnike sem še snoč obiskal. Bilo je že pozno in ulična straža me je hotela zapreti. Nitj besedice ne morem zvedeti o tebi. Kakšen zid molka se vendar dviga med nama? Mira, kje si? Kako naj brez tebe vse to prenesem?

10. november: Nihče več ne govori o nemškem okupatorju. Če danes smatramo koga za nacionalista, štejemo k njemu — Nemce.

12. november: Ne, to ni več obraz onega Sovjeta, ki sem se ga naučil ceniti v letih svojega ujetništva. Ali je to sploh še obraz? Človek se zgrozi pred sivo anonimnostjo, ki koga pogleda. Razžive se sile ponoči. Kriki pijanih vojakov, tuljenje in divjanje odmeva po praznih ulicah. Mi pa sedimo doma in čakamo. Na kaj le čakamo? Ali naj še čakamo? Uvidevam, da smo vsi tu izročeni rutini zverinskega stroja. »Golub, na to mo računali.« je pred dnevi izjavil mladi Savo Z. On dela v moji enoti. Ima prav. Vsi smo podlegli strahotni zmoti.

18. november: Hočemo pobegniti iz te grobnice. Savo mi je priznal, da bo pobegnili s skupino nekaterih mož. To noč sem se odločil. Tudi jaz bom to storil. Kaj me še drži tu? Kaj pa še lahko zgubim? Mire ne bo več nazaj. Prijatelji in znanci so ali mrtvi, ali so izginili ali pobegnili ali pa umolkni. Mrzlo in neprijazno je v sobi. Življenje gre dalje kot razblinjen sen.

Inž. Jova B. je naslednjo noč preplaval Donavo. S seboj je vzel samo to, kar je imel na sebi in voljo pobegniti pred nevdržnim stanjem.

zval zapeljivca na odgovor. Med drugim mu je dejal: »Vaša dejanja so drugačna kot vaše pridige! Kdo naj vam še kaj verjame!«

To je zadostovalo, da so ga likvidirali.

V nedeljo, dne 9. decembra 1944, so se v Rietzu (Santal) že na vse zgodaj pripravljali na sprejem Angležev. Prebivalcem so pripovedovali, da bodo prišli angleški padalci na pomoč tolovajem in da bodo pristali na novem letališču v Rietzu. Že na predvečer so okrasili kraj z zastavami. Fraßberški »mestni komandant«, ki ee je iz previdnosti utaboril v Unter-Rietzu, je prikorakal z vsemi poglavarji in tolovajkami. Spredej je korakala godba. Letališče je bilo polno tolovajev in ljudstva. Kmetje so sicer malo kislo gledali, ker so jim tolovaji v letališče svrhe prekopali in uničili najboljša polja; vseeno pa so bili radovedni na tolikokrat obljubljeni in nikdar dospelo pomoč. Gledali so z iztegnjenimi vratovi v zrak, ure so potekale, Angležev pa ni bilo. Godba je sicer igrala živahne koračnice, medtem pa so jo voditelji tolovajev neopazeno popihali s svojimi ženskami. Ljudje pa so imeli nazadnje zopet dolge obraze in mrzle noge.

Par dni pozneje so tolovaji v velikem diru zapustili Rietz, preklinjajoč svoje »plutokratske tovariše«, ki so jih zopet enkrat pustili na cedilu in osramotili pred vsem prebivalstvom.

V Oberburg-u so imeli »na predvečer zmage« prve dni decembra »miting« z izročljivo zastavo »Zidanski brigadi«. Ena izmed oberburških, od ljubezni prevzetih deklet je izročila zastavo s sledečimi besedami: »Gornjegrajska mladina izročila vam, našim zmagovalnim osvoboditeljem to ponosno zastavo, da jo poneseš v Celovec, na Gosposveto, v Gorico in Trst ter v naš Maribor«.

Tri tedne pozneje je zapustila ta »zmagovalna brigada« z zastavo in s tolovajem naklonjenimi dekleti v velikem begu »prvo osvobojeno mesto Spodnje Štajerske«. Tovariška godba iz Trifala pa je igrala žalostno koračnico.

V vrelah OF je mnogo izdajalcev. Mrtvaški strup razkroja deluje že v najvišjih krogih OF.

OF je razstrelila dekliško meščansko šolo v Asslingu

Sedem deklet je bilo ubitih, dvanajst jih je dobilo težke, enajst pa lahke poškodbe — Mrtva je tudi učiteljica

Kakor smo že poročali v 50. številki našega lista v lanskem letu, je komunistična OF izvršila dne 29. novembra v Assling-u na Gorenjskem atentat na tamkajšnje dekliško meščansko šolo. 30 deklet je sedelo v šolski sobi med predavanjem učiteljice, ko se je v par sekundah odigrala strašna tragedija. Med strašno eksplozijo se je zrušil del poslopja ter je pokopal pod ruševinami ves razred. Ves Assling je obnemel od strahu in groze. Nikdo ni verjel, da bi bil možen atentat na nedolžno dečo, in vendar je komunistična OF zmožna tudi takih nasilstev. Takoj so prihiti ljudje od vseh strani, da bi rešili, kar se rešiti da. Iz ruševin so potegnili sedem deklet povprečno v starosti devet in deset let. Eksplozija je ubila tudi učiteljico. Dvanajst deklet je bilo težko, enajst pa lahko ranjenih.

Ves Assling se je upravičeno zgražal nad ofarskim tolovajstvom, ki je uničilo in pohabilo nedolžno dečo. Komunisti so grozili, da bo ustreljen, kdor bi se udeležil pogreba nedolžnih žrtev. Kljub temu je prišlo 8000 ljudi, ki so dali vidnega izraza svojemu gnjevu nad zločinom OF. Prišlo je celo do ostrih medklicev proti OF. Ker je šlo za delavsko dečo, ki je našla nezasluzeno smrt med razvalinami šole, se je potrebecem vrnilo vprašanje: »Ali so bila morda tudi ta dekletca »izdajalca slovenstva«? To pač ni možno, zato pa so prebivalci Assling-a bliskoma spoznali zavratne ubijalske namene OF, ki gre tudi čez trupla nedolžnih otrok, ako ji gre to v njene zločinske račune.

»Karawanken-Bote« poroča sedaj o preiskavi glede omenjenega zločina sledeče:

Preiskava glede atentata v meščanski šoli v Assling-u z dne 29. novembra l. l. je zdaj končana. Preiskava je neizpodbitno ugotovila, da so ta zverinski zločin izvršili, nahujskani po banditu »Vinku« — Vincencu Hvastil iz Male vasi, 12 do 13letni člani zveze komunistične mladine v Sloveniji (SKOJ). Hvastija je na večer pred atentatom izročil eksplozivni material »El-stica« angleškega porekla na mostu med Assling-om in Jauerburg-om članu »SKOJ«, 13letnemu Miroslavu Okrožniku iz Jauerburg-a in poučil njeva in nekaj drugih članov »SKOJ«, in sicer 12letnega Valentina Slomika, 13letnega Vladimaria Walterja, 12letnega Borisa Licova, 13letnega Vinka Pauleca, vse iz Jauerburg-a, in 13letno deklico Nedo Barutovo iz Assling-a, kako je treba naviti peklenjski stroj in kako ž njim ravnati. Okrožnik je nato prinesel peklenjski stroj v aktovki v meščansko šolo in ga s pomočjo svojih drugov postavil v omaro v sobi svojega razreda. Peklenjski stroj je bil tako navit, da bi moral eksplodirati 29. novembra kmalu po 16 uri med poukom 4. dekliškega razreda. Ko so bili mladi zločinci tako pripravili množestvilni umor svojih nedolžnih tovarišic, so čisto mirno, kakor da se ni nič zgodilo, ostali ves predpoldan v urah pouka svojega razreda. Pri preiskavi so vse popolnoma priznali in pripovedovali vse podrobnosti, kako so dovršili gnusen zločin.

Dozdevno so nameravali komunistični bandite izkoristiti ta množestvilni umor otrok za to, da bi pozneje raznašali vest, da so Nemci shranjevali municijo v šolskem poslopju, ki je na nepojasnjen način eksplodirala, da bi tako vzbudivili ogorčenje prebivalstva proti Nemcem. Tako govorico so tudi takoj po atentatu poskušali razširiti med prebivalstvom. Toda ne glede na neverjetnost takega pripovedovanja je bila ta perodra laž odločno ovržena po podatkih posebne preiskave, katere so se udeležili tako izvedenci, kakor sorodniki žrtev atentata, in ki je neizpodbitno dognala, da je razstrelbo v asslingški meščanski šoli povzročila eksplozija peklenjskega stroja in da se razen tega peklenjskega stroja v šolskem poslopju ni nahajal noben drug eksplozivni material. In da bi to obklevljivo obdolžitev podtaknili Nemcem, se stari in mladi banditje niso zgrozili nad tem, da so na najkrutejši način umorili več nedolžnih gorenjskih deklet!

Tako daleč je torej že prišlo na Gorenjskem, da se je komunističnim banditom, ki jih molče podpira prebivalstvo, posrečilo, vzgojiti nov rod zločincev, ki nimajo nobenih človeških čustov

nobenih pomislekov, nobenega sočutja do bližnega in ki so zmožni vsakega, tudi najbolj krutega zločina. Koliko nesreče in boli bodo te male pošasti še prinesle svojemu narodu, se ne da pregledati. Z gotovostjo pa se lahko trdi, da bo kmalu zapečaten usoda gorenjskega prebivalstva, če bo še naprej brezdelno gledalo komunistično razkrajajoče delovanje in se spogledovalo z banditi. So nemarnosti, ki so hujše in usodnejše od zločinov. Vsak Gorenjec naj to preudari.*

Kako je bilo v »republiki Gornja Savinjska dolina«?

Ali se je res cedilo mleko in med? - Razočaranje je sledilo za petami

Komunistična agitacija v okviru OF je zelo spretna in širokogrudna, zlasti v dajanju praznih obljub. V tem so tolovaji pravi mojstri. Toda vedno še najdejo zaslepljenca, ki jim gredo na limanice. V to vrsto spadajo tudi Savinjčani. Kakor Dolenjcem, tako so tudi Savinjčanom obljubljali, da se bo po »osvoboditvi« v gornji Savinjski dolini cedilo mleko in med. Pripovedovali so jim, »da bo vsega v izobilju«.

Dejstva so bila povsem drugačna. Kakor povsod, kjer sledi »osvoboditev«, je prišlo tudi v Savinjsko dolino pretakanje solza, prišla je beda s krutim pomanjkanjem vseh življenjskih potrebščin. Takoj po »osvoboditvi« je še nekako šlo. Vsak dan je bil kak »miting«. Sledil je ples in za plesom se je razvijala »svobodna ljubezen«. Z muziko, mitingi, vinom in svobodno ljubeznijo so hoteli omamiti Savinjčane, da ne bi videli, kaj se godi okrog njih. Tako nekako so mislili in računali komunistični oblastniki.

Pa tudi to je sčasoma postalo Savinjčanom zoperno. Po trgovinah je namreč kaj hitro zmanjkalo vsega, kar rabi človek za preživljanje. Hudožni Nemci niso nič več poslali, širokoustni »osvoboditelji« pa niso nič imeli. Tako se je pričelo »rekviriranje« na kmetih. Kmet ali kočar sta morala dajati in zopet dajati. Po dveh mesecih »osvoboditve« je ostala kmetu na mizi samo še nezabeljena repa. Navdušenje se je hitro poleglo. V slavni republiki OF je vsega zmanjkalo. Glad je romal od hiše do hiše. Savinjčani pa so se spominjali lepih in sladkih govoric o mleku in medu, ki da se bosta cedila po vsej dolini. Z grozo so mislili na prihajajočo zimo. Prazni žledoloci je krutil in željno so se spominjali lepih časov, ko so »kruti zatiralci« pošiljali živež sol in tobak skoraj v vsako vas Nemški tovarni avtomobili so prevažali takrat vse to do Sulzbach-a in Neustift-a. Temu nasproti pa so ofarski »osvoboditelji« nemilosrdno rekvirirali, ropali

Področje Wachberg očiščeno partizanov

(Hd.) V poznem poletju in jeseni leta 1944 je uspelo močnim tolpom vdreti v področje Wachberga v Kreisu Rann. Po usidranju na Wachbergu so komunisti zasedli še nekatere vasi, kjer je uredila OF svoje boljševidajoče pripravljajočo gospostvo. V širokoustnem praznem besedičenju se je takrat prikazovalo to kot prvi korak za popolno obvladanje vse Spodnje Stajerske. To boljševidsko strašilo je sedaj končno veljavno odstranjeno.

Začetkom decembra minulega leta so nastopile močnejše sile policije, oborožene sile in Wehrmannschafta organizacije Steirischer Heimatbund v svho očiščenja tega področja. V nekaj dneh so bile razbite skupine tolpa, kraji Montpreis, Gairach, Drachenburg, Peillenstein in Hörberg pa očiščeni OF-vladavine ter zopet zasedeni po silah nemške eksekutive. Krivave izgube tolpa so bile zelo visoke. Razen 203 naštetih mrtvih pri sovražniku je padlo najmanj še nadaljnjih 160 tolo-

vajev. Ujeli smo 53 mož ter zagrabili 17 podpor-nikov tolpa in funkcionarjev OF. Osvobodili smo 30 oseb, ki so jih imeli ujete pri tolpah. Razen tega je izkoristilo radi bojev nastalo zmedo 140 rudarjev, samih prisilnih rekrutirancev, in so vrnili na svoje domove.

Naše izgube so z ozirom na uspehe (9 padlih in 28 ranjenih) neznatne.

Pri brezuspešnem poskusu takozvane XIII. brigade tolpa, da bi dne 16. decembra 1944 ponovno zavzele Montpreis, je ta skupina beležila ponovne velike izgube. Na bojišču je obležalo 82 mrtvih banditov.

S to uspešno čistilno akcijo je celotno področje Wachberga, ki je trpelo nekaj mesecev pod terorjem tolpa, zopet očiščeno. Boj proti komunističnim tolpom na Spodnjem Stajerskem se nadaljuje z nezmanjšano srditostjo do končnega uničenja.

Podoba Stalinovega tasta v pravi luči

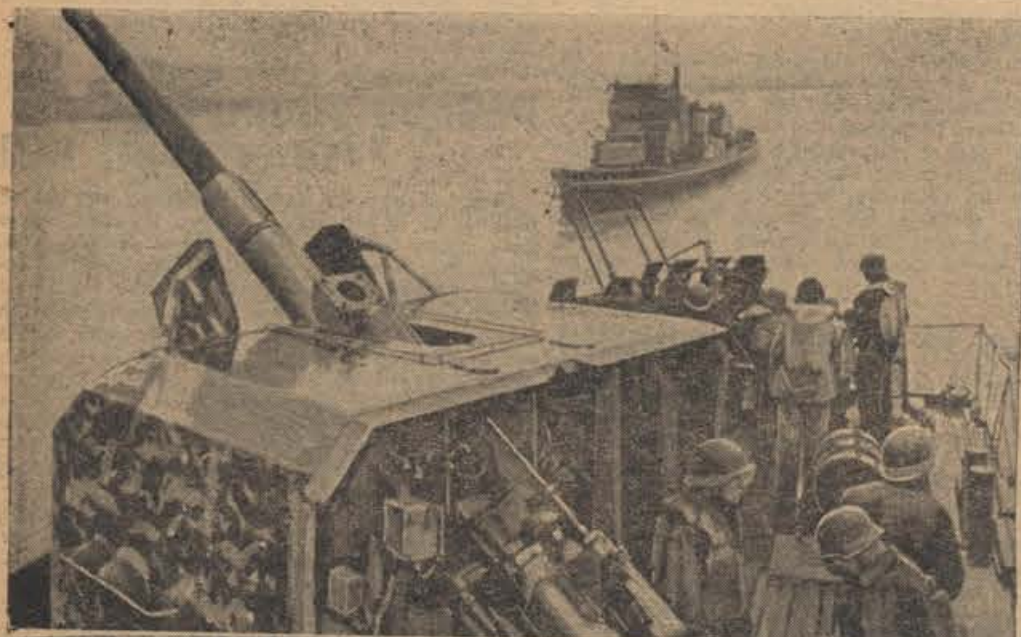
Lazar Kaganovič, tast in politični svetovalec Stalina, ki je bil doslej neviden in vsem dobro znan važen činitelj v vsej politiki svojega zeta, odkar igra slednji prvo boljševidsko vjolino sodobne Sovjetije, se je pustil nedavno imenovati prvim nadomestnim predsednikom sveta ljudskih komisarjev Sovjetske Unije. To pomeni, da je svojo politično maršalsko palico, ki jo je sedaj držal bolj prikrito, odnesel v ospredje, kjer je ne bo mogel več neopaženo vihteti, kakor jo je doslej. Pri tej priložnosti bo zanimalo, nekoliko pogledati v preteklost tega moža, ki je s kremenjskim mogočnejšem v vsakem pogledu najbolj zaraščen in povezan.

Lazar Kaganovič izvira iz tiste židovske klike, ki je v zadnjem štadiju carske dobe vzdrževala tajne zveze z mednarodnimi velekapitalističnim krogi, kjer je dobivala denarna sredstva za pripravljanje boljševidske revolucije in priobara. Znano je, da je židovska bančna tvrdka »Kameriki, Kuhn, Loeb & Co.« v kateri so bili židovski ravnatelji Jakob Schiff, Felix Warouf, Otto Kahn, Mortimer Schiff in Jerome-H. Bauer, imela najbolj dorežljivo roko, k-te o so samo v nekoliko manjšem obsegu pridno posnemale banke židovske lastnine Speyer & Co. v Londonu, Gunzburg v Petersburg-u »Nyc. Banken« v Stockholmu in banka Lazare v Parizu. Leta 1917 je izjavil židovski bankar Jakob Schiff, da sloni uspešen razvoj ruske revolucije na njegovih finančnih podporah. Zato se ni židovsko-sovjetska Rusija potegovala nikdar za nič drugega kakor za mednarodne židovske interese, nikdar pa za interese ruskega naroda. Sedanja vojna, ki jo vodi Sovjetija proti antižidovski Veliki Nemčiji, je za to najboljši dokaz. Ekspozent svetovnega židovstva v sovjetskem režimu Jožefa Stalina je pa njegov tast žid Lazar Kaganovič.

Temu možu je bila in je glavna naloga in cilj v tem, da po izkoreninjenju narodov Rusije izvede socialen preobrat po vsej Evropi ter da zaduši na ta način vsako zdravo nacionalno gibanje. Kjer koli je imel Lazar Kaganovič svoje prste vmes, so tekli potoki človeške krvi. Tam, kjer so se pojavile težave, si je dal sam sebi odrediti naloge »iskanja nove potis«. V Sovjetiji je na ta način izvedel tudi kolektivizacijo vasi, kjer je izgubilo svoje življenje na milijone malih kmetovalcev. Leta 1935 je bila v njegovih rokah ureditev transportnega problema Sovjetije. Rešil ga je z likvidacijo velikanskih ljudskih množic, ki so jih označili kot sovjetom sovražne elemente. Dva leti pozneje se je ukvarjal z reorganizacijo sovjetske premogovne in petrolejske industrije. GPU je tedaj plavala v potokih krvi.

Bilder aus dem Kriegsgeschehen

Gefangene aus der Weave werden eingebracht
Zwischen dem Hohen Benam Nordteil Luxemburg sind starke deutsche Kräfte seit Dezember 1944 in Angriff und haben die Stellungen der Amerikaner überrannt. — Schon in den ersten Tagen unserer Truppen Tausende von Gefangenen die nun dank auf deutschen Boden in die Gefangenschaft antreten

PK-Kriegsbericht Scheck (ToEp—Sch)

Vom Kampf der deutschen Donauflotte
Im Kampf gegen den sowjetischen Nachschub, gegen feindliche Übersetzversuche und zur Sicherung der eigenen Versorgung sind schon oft die Einheiten der deutschen Donauflotte erfolgreich eingesetzt worden. — Boote der deutschen Donauflotte auf Feindfahrt.

PK-Kriegsbericht Spitzner (Sch)

Von den Kämpfen am Duklapaß
Wochenlange Regenfälle scheinen jede Bewegung unmöglich machen zu wollen. Unsere Grenadiere aber, die in den Steppen des Ostens an diese Herbsterscheinung gewöhnt wurden, werden auch hier am Duklapaß mit Schlamm und Morast fertig

PK-Kriegsbericht Hagen (Sch)

Verstärkung für die kurländische Kampffront
Auf großen Pionierfahnen lauten Verstärkungen für die jetzt wieder in schweren Abwehrkämpfen stehende kurländische Front in einen Hafen ein

Scherl-Bilderdienst-M.

Vom Kampf in den Beskiden
Kettenfahrzeuge versorgen eine Schijägerdivision in den Bergstellungen der Beskiden mit Nachschub

PK-Kriegsbericht Paul (Sch)

„SIEG ODER SIBIRIEN“

Kriegsbericht Helmut Crous

PK... In den Tagen, als für die ungarischen Truppen im Karpatenbecken das Absetzen auf die Theiß befohlen war, ergab sich für die Division eine kritische Situation. Schnelle bolschewistische Verbände versuchten sich den Marschbewegungen der Ungarn vorzulegen und womöglich die einzige Rückzugstraße zu sperren. Es ging um Stunden.
In diesem Augenblick, da sich in manchem Gesicht schon die Ratlosigkeit zu spiegeln begann, stand auf der Straße ein ungarischer Hauptmann mit den charakteristischen rotschwarzen Kragenspiegeln des Generalstabes und gab Befehle. Klar und eindeutig lautete der Kampfauftrag: eine Linie, die im großen Halbkreis vor der Straße verlief, war zu besetzen und zu halten. Das Dorf aber, das den Angelpunkt der Riegelstellung bildete und in das der Feind schon eingedrungen war, war zu nehmen.
So befahl Hauptmann Brinzey, dann setzte er sich an die Spitze einer Kompanie und stürmte das Dorf. Die Bolschewisten, die sich des Gelingens ihrer Pläne schon sicher wähnten, erlitten eine böse Überraschung, an der auch wütende Gegenstöße nichts mehr zu ändern vermochten.

Die Front stand! In ihrem Schutz marschierten die Masse zweier ungarischer Divisionen und die Trosse einer deutschen Division über den Fluß. An der kritischen Stelle der Abwehrfront stand der Generalstabshauptmann. Er hielt, bis der letzte Wagen in Sicherheit war. »Keine besonderen Vorkommnisse« — meldete die Division nach den dramatischen Stunden. Der Mann, der diese Meldung schrieb, war jener Hauptmann, war der Generalstabchef der Division.
Als junger Generalstabshauptmann mußte er, der glühende Nationalsozialist, den Dienst quittieren. Damit nicht genug, verfolgte ihm der Haß eines jüdenhörigen Systems, bis sich endlich die Kerkerporten hinter ihm, der sich der Politik zugewandt hatte, für lange Zeit schlossen. Die lange Haft hatte sein Haar bleichen können; seinen Willen brechen oder seine Entschlossenheit lähmen, das konnte sie nicht. Mit der aufgespeicherten Energie eines Menschen, der seine Pläne lange überlegt hat, aber an ihrer Verwirklichung gewaltsam gehindert wurde, ging er mit dem Tage der wiedergewonnenen Freiheit wieder an die

Arbeit. Sein Unternehmen blühte, der Gutshof in der Tiefebene brachte schönen Ertrag, und auch in der Politik gewann seine zähe Zielstrebigkeit langsam an Boden.
Es ist wie eine Ironie des Schicksals, daß, während er das eine verlor, das andere zum Erfolg führte. Etwa zur gleichen Zeit, wo mit der Beratung Franz Szalasis seine politische Arbeit ihren Lohn fand, besetzten bolschewistische Horden und rumänische Verräter sein Besitztum in der ungarischen Tiefebene.
»Sieg oder Sibirien!« — steht in ungarischer Sprache auf jedem Fahrzeug der Division. Die Kompromißlosigkeit dieses Satzes ist das ungeschriebene Gesetz im Kampf jeder einzelne Honwed weiß aber auch: wenn es irgendwo so richtig rundgeht und es mitunter so aussieht, als wollte die bolschewistische Übermacht das Häuflein der Verteidiger überrennen, dann sind der Kommandeur und der Generalstabchef da! Der Hauptmann kennt jeden Graben und jeden Unterstand, er kennt seine Männer und weiß um ihre Bedürfnisse und Wünsche. Gibt es überhaupt etwas, was er nicht weiß? Die Kunst der Improvisation, aus dem Nichts etwas zu machen, beherrscht er meisterhaft. Troßfahrern, Ordounanzen, Stabswachen und andere, irgendwie entbehrliche Soldaten ersetzt er durch Freiwillige der Levente-

Jugend. Mit den dadurch gewonnenen Reserven füllt er die Lücken der Grabenkompanien und stellt neue Stoßbataillone auf. Er hat immer noch eine letzte Reserve, wenn man meinen sollte, jetzt sei wirklich niemand mehr da.
POLITISCHE BELEZKE
»Zu enkrat ni v deželah, ki jih zasedejo Anglo-Amerikanci pričakovati nič drugega kakor revščino in spore.« Tako je dejal v svojem letošnjem novoletnem oklecu med drugim svojimi izvajanci emigrant dr. Edvard Beneš ter zadel s tem stavkom žrebeli na glavo, ako ravno se čuje to iz ust tega ekspresednika nekdanje Českoslovaške, ki živi in politizira na račun Anglo-Amerikancev, nekoliko čudno. V protektoratu živeči Čehi, katerim je bil namenjen njegov novoletni oklec pa s tem niso slišali nič novega, ker jim je znano, da pojejo isto pesem že dalje časa Francozi, Belgijci, Holandci, Italijani, Grki in Albanci s severnimi Afrikanci vred, ne da bi se jim želeli pridružiti.
Zedinjene države ne morejo pomagati Franciji. Vlada De Gaulle-a je poslala enega svojih najbolj pripravnih in primernih mož v osebi Jean-a Monnet-a v Washington kjer se je pri vladi Zedinjenih držav tedne in tedne potegoval

za dobavo živil in surovin, ki jih potrebuje nedavno osvobojena in po Anglo-Amerikancih zasedena Francija. Sedaj je pa temu možu uspelo, da bodo Zedinjene države Severne Amerike dobavile Franciji do julija 1945 kakih 13 tisoč ton živil in 15 tisoč ton surovin za oboroževalno produkcijo. Vsega reči in piši 28 tisoč ton kar se bo dobavilo tekom prihodnjih šestih mesecev. Če pomislimo, da potrebuje Francija, ki je radi vojne in njenih posledic gospodarstvo na tleh in je radi tega od svojih zaveznikov zahtevala v svrhu ozdravitve svojega gospodarstva kot začetno dobavo najmanj 600 tisoč ton živeža in surovin in bo šele v šestih mesecih dobila komaj 0,4 odst. zaprosene količine, pove to več. Zedinjene države deloma ne morejo, deloma pa nočejo pomagati Franciji, Francija se bo pa vsled svojih nad 600 tisoč parov brezposelnih delovnih rok pogrezala vedno globlje v revščino in bedo. Tako torej izgleda zavazništvo z Zedinjenimi državami.
Nova vlada v Grčiji. V Aten je sestavil general Plastiras novo vlado. Zunanji urad je prevzel Sofianopoulos. Značilno je, da vodi vsak član vlade po več ministrskih uradov, ker pri manjkuj kandidatov za ministrske položaje. Pravijo, da bo nova vlada liberalna ter bo vzpostavila državno avtoriteto, akoravno se doslej o tem še prav ničesar ne opoza. Boj za oblast traja

slej kakor prej dalje. Gre pač za sestavo vlado meščanske vojne.
Terorni napad na glavno mesto Norveške. Kakor znano, Anglo-Amerikanci ne bombardirajo samo Nemčije in po njej zasedene pokrajine ob vzhodnem in zahodnem bojišču, temveč tudi Norveško. Tako so na Silvestrovo bombardirali glavno mesto Norveške, Oslo, ter zmetali brez cilja večje število bomb v sredino mesta, kjer so pobili in pomorili 53 civilnih oseb norveškega prebivalstva, ki ga hočejo osvoboditi.
Prekinitev diplomatskih odnošajev med Turčijo in Japonsko. Turški parlament je nedavno na predlog vlade sklenil prekiniti diplomatske odnošaje z Japonsko. Kakor znano, je bil ta korak Turčije izsiljen od strani angleške in ameriške vlade, ki se po vseh znakih sodeč ne čutila dovolj močni v boju zoper Japonsko ter iščeta na ta način svoje posredne in neposredne zaveznike.
Angleška delavska stranka plava v moskovskih vodah. Konec februarja t. l. odpotuje odpostanstvo angleške delavske stranke v Moskvo, kjer bo stopilo v stik s sovjetskimi državnimi uradniki ter razpravljalo tudi z Stalinom o nekaterih svojih strankarskih zadevah povojne dobe. Iz tega poročila angleške poročevalnice Reuters je razvidno, kako globoko je zabredla angleška delavska stranka.

□ Ustanovitev francoskega osvobodilnega odbora. Znan francoski politik Doriot je po radiu objavil ustanovitev »Francoskega osvobodilnega odbora«, ki zbira vse zastopnike nacionalnega in revolucijonarnega gibanja Francozov v Nemčiji in nacionalno Francijo proti režim De Gaulle-a in boljše vobom.

□ Nova zasedba švicarskih ministrstev. V eni zadnjih sej švicarskega zveznega sveta so razdelili ministrstva kakor sledi: Zunanji urad: zvezni svetnik Petitpierre, notranje zadeve Etter; narodno gospodarstvo Stampfli; sodne zadeve von Steiger; policija Nobs; pošte in železnice Celler. Delegacija za zunanje zadeve: zvezni predsednik von Steiger, ter zvezna svetnika Petitpierre in Etter. Delegacija za finance in narodno gospodarstvo: zvezni svetniki Stampfli, Nobs in Petitpierre.

□ »Anglija je že tako daleč, kakor da je izgubila vojno.« Bivši ameriški državni podtajnik Sumner Welles je nedavno izjavil, da usoda Velike Britanije v bodoče ne bo več v njenih lastnih rokah. Pozicija Anglije ob koncu vojne ne bo imela več mnogo sličnosti s položajem iz leta 1939, ker bo morala Anglija podvojiti svoj izvoz ali pa znižati svoj življenjski standard. Problem, ki stoji pred Veliko Britanijo, je izredno velik. Razen tega bodo v Londonu blokirana dobroimetja tujih dežel komplicirala angleške težave. Angleški imperij si ne bo mogel dočeti svoje bodočnosti niti na področju denarne veljave, niti na trgovskem področju in seveda tudi ne na področju zavarovanja gospodarstva. Ravnotežje sil, ki je bilo vodilno načelo Anglije od leta 1688, ne bo več jamčilo varnost in velikost Anglije. S tem je Sumner Welles potrdil, da je Anglija že tako daleč, kakor da je že končno veljavno izgubila sedanjo vojno.

□ Jan Masaryk v službi Moskve. Položaj, ki ga je namenil Beneš bodoči »državi Čehoslovaške«, je prišel najbolje do izraza v novoletni poslanici, ki jo je prečital takozvani »zunanji minister« te države brez naroda in brez ozemlja, Jan Masaryk, sin pokojnega predsednika Masaryka. Po angleškem radiu prečitana poslanica, namenjena »Čehoslovakom«, je govorila o zunanji politiki bodoče državne tvorbe, ki da bo stala na solidnih, nespremenljivih in masivnih temeljih, opirajoč se na dogovore in dobro sosesčino s Sovjetsko Unijo. Vse, kar se bo porodilo iz ten temeljev, bomo brezpogojno izpolnili. — S tem je tudi Masaryk jasno povedal, da bi bila morebitna bodoča Čehoslovaška, ki bi jo rad ustanovil Beneš s svojimi tovariši-emigranti, v popolni odvisnosti Sovjetske Unije. Besedilo novoletnega oklica je šlo seveda še dalje ter navaja, da bodo razmere do ostalih sosednjih držav, kakor Poljske, Madžarske, Jugoslavije in Romunije, slonele na predpostavki, da bodo tudi te države v najboljših prijateljskih razmerah z Sovjetijo ter sodelovale z isto. Držo bodoče Čehoslovaške nam zapadnim velesilam prorokuje Masaryk za nespremenjeno in nespremenljivo ter računa na njih kulturno in gospodarsko pomoč.

UMNI KMETOVALEC

KOMPOST — NAJCENEJŠE GNOJILO

Ker se v vseh strokovnih razpravah povdarja zlasti sedaj v vojnem času, važnost domačih gnojil spričo pomanjkanja umetnih gnojil, se hočemo danes nekoliko baviti s kompostom torej s tistim gnojilom, ki se ga je v mirnih časih čisto preveč podcenjevalo. Poleg hlevskega gnojila je kompost kot tvorec humusa (sprstenine) brez dvoma naše najvažnejše temeljno gnojilo. Kjer je kompostiranje udomačeno, se komposta v primeri s hlevskim gnojem pripravi letno v enaki množini in šestokrat še več. Na ta način se da pognojiti znatni del celokupne kulturne površine. Gospodarska korist komposta je izven dvoma, če pomislimo, da s kompostiranjem koristno uporabimo razne rastlinske in živalske odpadke, ki bi sicer strohneli brez vsake vrednosti. Kompost je pri gnojenju tako velike koristi, da bi si ga moral oskrbeti ne samo alehemi velik kmet, temveč tudi vsak mali posestnik. Neprecenljive vrednosti je kompost za razne posamične kulture kakor so travništvo, sadjadstvo, vinogradništvo in zlasti vrtnarstvo. Kompost tvori osnovno gnojilo pri enovrstnih kulturah ali pa v gospodarstvih, ki posedujejo manj živine ter je tako hlevskega gnojila premalo na razpolago.

S kompostom, ki vsebuje visok odstotek humusa ali sprstenine, hranimo predvsem zemeljske bakterije, ki smo jih že opisali v eni izmed zadnjih števil našega lista. Bakterije razkrajajo in razstavljajo hranilne snovi in jih tako dovajajo rastlinam v raztopljivi in sprejemljivi obliki. Pri tem razkrajanju se izloča ogljikova kislina, katero vsrkava listje pri asimilaciji in svrho tvorbe ogljikovih hidratov. Močno humozna zemlja se da lahko obdelovati, ostane rahla in zračna, poleg tega pa je dovolj topla in vlažna. Humozna zemlja vsrkava vlago kot goba in jo dobro ohranjuje. Vsled svoje temne barve istotako vpija sončne žarke in se vsled tega hitreje segreje. Humozna zemlja poseduje vsa svojstva za brezhibno in dobro uspevanje rastlin.

Mesto za kompost naj bo senčno, najbolje pod kakimi večjimi drevesi v bližini gozda ali celo v gozdu, ako sicer odgovarjajo poleg mesta tudi druge okoliščine. Po možnosti naj bo mesto za pripravljanje komposta ravno ali vsaj izravnano. Tla morajo biti po možnosti nepropustna. Mesto samo bodi po možnosti dostopno z vozom od dveh strani. Zelo ugodno mesto nam nudi kaka dolinca poleg potoka, kjer je zrak že sam dovolj vlažen in imamo na razpolago tudi vodo. Kompostišče je razdeliti tako, da se dozoreli kompost lahko vsak čas odvaža, obenem pa se lahko dovaža material za sveži kompost. Kupi komposta morajo ležati tako, da lahko vsak čas pridemo z vozom do njih radi odvažanja. Kompost nakladamo ali »plastimo« največ do meterske višine, ker bi se sicer njegove sestavine na dnu slabo razkrajale vsled pomanjkanja kisika. Tak kompost, na čegar dnu ne bi bilo opažati zorenja, bi nam nudil dokaz nepravilnega postopanja. V takem kompostu bakterije nikakor ne morejo opravljati svojega blagotvornega posla glede razkrajanja rastlinskega in živalskega odpadkov. Najprimernejša širina komposta je štiri metre, dolžina pa je poljubna in se ravna po prostoru in po množini materiala. Kompost pripravljamo ob času, ko ni važnih sezonskih opravkov in ko je na razpolago dovolj materiala. To velja zlasti za zimo, ko imamo za taka dela še največ časa. Za kompost uporabljamo vse odpadke, ki jih daje kmetijsko gospodarstvo: pleva, smeti, razne poljske odpadke, sadne in grozdne tropine, dračje, listje, vejevje, žagovino, smeti iz drvarnice, delavnic, shramb, skladišč, slamo, papir itd. Uporabno je skratka vse, kar je podvrženo trohnenju. Izločili pa bomo glaževino, razbit porcelan, lončene črepinje, pločevino, žico, železje, opeko, kamenje ter slični material, ki se nikakor ne razkrajajo. Pepela ne bomo spravljali na kompost, ker pepel po svoji sestavi čisto še celo ovira razkrajanje kompostnega materiala. Radi tega bomo gnojili s pepelom posebej. S kompostom ga bomo pomešali kvečjemu tedaj, ko je kompost že dozorel in je sposoben za uporabo. V ostalem je smatrati pepel kot dodatno gnojilo, ki vsebuje predvsem apno, kalij in tudi fosfor v mali množini. Uporabiti ga je tedaj tam, kjer teh snovi primanjkuje.

Poprej našete snovi in odpadki naj torej tvorijo v kompostu humus ali sprstenino. Kompost pa potrebuje tudi »telos«, in sicer v obliki zemlje, ki te snovi veže in jih prisvaja ter tako tvori gnoto. Zemlja obtežuje in spaja te snovi, obenem pa vzdržuje vlago in pospešuje razkrajanje. Zemlja kot sestavni del komposta je za surovine neke vrste »cepivo«, potom katerega dajemo kompostu bakterije in tako omogočamo razkroj. V primeri z drugim snovmi je pri kompostiranju dodajati le malo zemlje. Na pe delov odpadkov pride en del zemlje. Več zemlje dodajati ne kaže, ker bi sicer sami zmanjšali vrednost komposta. Za kompostiranje vzamemo vedno le dobro črno humozno zemljo, ki ima že po svoji sestavi največji odstotek bakterij. Uporabimo pa lahko tudi travniško rušo, cestno blato, zemljo iz obcestnih jarkov ter blato, ki ga pridobivamo pri čiščenju potokov, ribnikov in mlak. Manj vredna je mrtva, peščena ali celo gramozna zemlja, ker ji primanjkuje potrebnih bakterij.

Kompost nakladamo plastoma. Najprej naložimo ali nadevamo odpadke do 20 centimetrov na debelo. To plast pokrijemo s tanko plastjo zemlje, nato sledijo zopet odpadki in zopet zemlja, in sicer do metra višine. Vrh komposta pokrijemo s nekoliko debelejšo plastjo zemlje, ki naj obvaruje kompost pred izsuševanjem. Če so odpadki suhi (listje, slama, pleva itd.), jih plast za plastjo sproti polivamo z gnojnico, stranišnikom ali z vodo tako temeljito, da ne ostane nič suhega. To je velike važnosti, ker bi kompost sicer nenakomerno zorel. Pri nakladanju je tudi dobro premešati suhe in vlažne snovi, ker dosežemo na ta način lepo enakomeren kompost. Lahke ali rahle snovi je treba nekoliko potlačiti da se bolje sprimejo. V ostalem pa je tlačjenje opustiti, ker bi s tem iztisnili zrak in povzročili počasno razkrajanje, segrevanje in vnananje tvornin. Dogotovljeni kup komposta naj ima na sredini jamo, da tako lažje vpije deževnico in da ga po potrebi tudi lažje polivamo. Taka jama ima tudi to prednost, da gnojnica ne odteka drugam. Čežno polivanje komposta pa ni umestno, ker se premoker kompost vsled pomanjkanja zraka slabo razkrajajo. Dobro je nadalje, ako kup komposta pokrijemo s smrekovimi vejami v vrhu zasenčenja ter zavarovanja pred kokiškim brskanjem.

Sveže napravljen kompost je prvič prekopati po šestih mesecih, pozneje pa se ga lahko prekoplje tudi česče, kar pospeši zorenje. Pri prekopavanju komposta je gledati na to, da se ves kup del za delom do tal lepo preseka in premeša tako, da pride spodnja plast na površino. Pri prvem prekopavanju ga po potrebi polivamo. Ko je kompost že dozorel, je opuščati polivanje z gnojnico. Pri prekopavanju bomo izločili vsak, slučajno se v kompostu nahajajoči kamen, črepinjo itd. Kompost dozori, ako ga prekopljemo vsaj dvakrat na leto, v treh letih, v ugodnejših okoliščinah pa tudi že poprej. Pred uporabo je vreči kompost skozi žičnato mrežo da tako odstranimo vse, kar ni strohnelo. Kompostu ne smemo dodajati nikakih drugih gnojil. Nikakor pa za napravo komposta ne bomo uporabljali hlevskega gnojila, ki izgubi preveč dušika. To je tudi razlog, da uporabljamo hlevski gnoj za sebe, kompost pa tudi za sebe. V mirnem času se je dodajalo kompostu apneni dušik, da se je pospešil razkroj.

GOSPODARSKE VESTI

× O dviganju cen na Švedskem. Švedski tisk diskutira o vprašanju, če bo ostalo pri zvišanju cen, ki ga je za 20 do 30% povzročila sedanja vojna, ali pa je računati še z nadaljnjim dvigom. Gospodarskim krogom blizu stoječ list »Dagens Nyheter« vidi v sedanji gospodarski politiki vlade, ki skrbi za cenene zadostne kredite, vzrok dviganja cen, kar je znak, da se gospodarstvo giba v prevzetih izročilih narodno gospodarskega nazora.

× Petrolejske kupčije med Sovjetijo in Perzijo. Med Sovjetijo in Perzijo je prišlo do začasnega sporazuma glede petroleja. Perzija želi prodati Sovjetiji ves v severnem delu svoje zemlje pridobivan petrolej. Sovjeti bi pa naj poslali petrolejska področja svoje tehnike in strojne

Arbeitsmann Kiebitz meint:

Die Stimme aus dem Äther sagt zuweilen, was dir nicht behagt — das ist kein Grund zum Grollen. Mit Meckerei und Kummerblick besiegt man nicht das Mißgeschick, das wir besiegen wollen.

Zeichnung Erik — Scherl-Bilderdienst-M.

VINOGRADNIŠKI IN SADJARSKI KOTIČEK

PRAVILNO PRETAKANJE VINA

Dejstvo je, da so vina letos precej nagnjena k rjavenju, zato je itak bilo pričakovati, da bo umni kletar napravil preizkušnjo vina glede stanovitnosti. Kakor znano, vzamemo iz vsakega sode z novim vinom po en kozarec in ga postavimo na sod, prepuščajoč ga vplivu zraka. Ako se to vino v kozarcu tekom petih dni ne spremeni in ostane popolnoma enako kot je bilo v sodu, imamo dokaz da je stanovitno in da ga lahko brez nadaljnega takoj pretočimo. Če je pa postalo vino vsled vpliva zraka visoke barve, motno ali pa, da je pokazalo kakršno koli izpremembo, je treba napako popraviti še pred pretakanjem. V tem slučaju se pač nahajajo v vinu kvarne gljivice, ki jih je treba potom zveplanja udušiti ali uničiti. Ker pa vina v sodu ne moremo zveplati tako kot prazen sod s sežiganjem žvepla, se v to svrhu poslužujemo žveplo vsebujočih tablet-odnosno praška, ki ga raztopimo in pomešamo v vino. Gre za kalijev metabisulfid ali kalijev pirsulfid. Tak enološko čisti preparat dobimo seveda le v specialni trgovini ali drogeriji. Normalno dodamo vinu, če kaže le nekoliko izpremembe s tem, da postane nekoliko motno ali nekoliko temnejše barve, samo pet gramov na hektoliter. V težjem slučaju vzamemo deset gramov, ako pa je vino nagnjeno na močnemu porjavenju ali izpremembi, vzamemo tudi do 15 gramov na hektoliter. Tablete ali prašek je treba raztopiti v malenkosti tople vode in pomešati v nekaj vina. Nato vlijemo to mešanico v sod ter vino dobro pomešamo z nalašč mešanju namenjeno pripravno in čisto palico. Tekom enega dneva vzamemo ponovno po-

skusno količino kakor prvič. Ako se vino po preteku par dni še vedno spreminja, je ponoviti dodatek kalijumpirosulfita; dodajanje se ponavlja tako dolgo, dokler vino ne pokaže stanovitnosti in ostane popolnoma neizpremenjeno. Napako je mnenje, da se vino, ki ga pred pretakanjem nismo fiksirali ali utrdili na opisani način, in ki je pri pretakanju porjavelo, pozneje popravi in da ne trpi glede kakovosti. Res je, da se popravi le v toliko, kolikor je bilo pri pretakanju dovoljno zveplano na običajni način, da se sčasoma zopet očisti in dobi naravno barvo. Kljub temu se kakovost vina s tem znatno poslabša, ker so šli pri rjavenju v izbuho važni sestavni deli vina, ki mu pozneje primanjkujejo. Brez predhodne preizkušnje tedaj ne smemo pretakati nobenega vina.

Za pretakanje vina je izbrati po možnosti lep, miren in sončni dan. Predhodno je klet dobro prezračiti, nato pa sežgati nekaj žvepla, da se zrak na ta način razkuži. Vino bomo seveda pretakali le v predhodno dobro očiščeno posodo, pa tudi drugo orodje, ki ga potrebujemo pri pretakanju, bomo temeljito očistili. Pretakati je le dobro pokipela čista vina, ki so brez vsake napake. Kislejša, sicer pa zdrava vina je boljše pretakati pozneje. Dobro je, da leži kislejšo vino dalje časa na drožih; tudi je priporočljivo, tako vino večkrat mešati, da se dvignejo droži. Tako vino znatno izgubi kislino, postane milejše in tudi drugače popolnejše ter dobro pitno. S pretakanjem pa ne smemo čakati predolgo. Čim postane toplejše vreme, nastane nevarnost, da začne vino krožiti in da se dvigajo droži. Vino se tedaj skali in se lahko začne kvariti. Pri prvem pretakanju bomo vino močno zračili. Na ta način pospešimo izhlapevanje žvepla, vino pa se nazvame kisika, ki povzroča njegovo zorenje. Ako se je vino izkazalo pri preizkušnji brez vsake napake in je popolnoma zdravo, ga pri prvem pretakanju ne zveplamo, kar tudi znatno vpliva na zorenje in na poznejšo kakovost vina. Žveplali pa bomo sod pred pretakanjem več ali manj, čim je vino pokazalo tudi najmanjšo izpremembo. Žveplali pa bomo tudi vsa šibkejša, sicer pa zdrava vina normalno (en žvepleni azbestni trak na polovnjak), ker so taka vina navadno bolj izpostavljena kvarjenju.

Nekatera vina so vsled hladnih kletj aji pozne trgatev še motna in še kipijo. Pri takih vinih je kipenje pospešiti. Včasih je tako vino že tudi lepo čisto, vendar še sladko, torej nepokipelo veled slabih ali nečistih drožj ali nizke toplote v kleti. Tako vino je dobro pretočiti

v čist in malo žveplan sod. Kipenje pa bomo pospešili s tem, da dodamo vino čistih vinskih kvasnic (Gärhefe). Predvsem pa bomo preskrbeli za zadostno toploto. V ta namen je vino segreti na 18 do 20 stopinj Celzija. S takim nepokipelim vinom je ravnati slabo kakor z moštom, in je gledati na to, da kipenje lepo poteče. Čim pa je pokipelo, ga je treba pretočiti in postopati z njim tako, kakor z ostalim vinom. Specialna vina, katerih mošt je fehtal nad 20 odstotkov sladkorja, pa navadno nikoli popolnoma ne pokipijo, so sicer še sladka, vendar lepa, čista. Smatrali jih je kot godna ter jih je pretakati povsem normalno. Sci.

GOSPODARSTVO

POSESTORJENJE NEMŠKEGA DENARNEGA KAPITALA

V zadnjem času se je v javnih debatah mnogo govorilo o pomenu tvoritve denarnega kapitala. Pri tem se pa mnogokrat pozabi, da ne gre toliko za narodno-gospodarski, kakor za statistični račun. Tvoritev denarnega kapitala naj pove, v kakšnem obsegu je naraslo stanje celotnega gospodarstva na denarnih nazivih raznih vrst, kakor so na primer bankovci, dobroimetja, vrednostni papirji itd., in sicer v gotovi perijodi. Tega pojma se ne sme zamenjati s tvorbo kapitala celotnega gospodarstva, s kvoto štedljivosti. Pri skupni vsoti tvoritve denarnega kapitala manjka del tvoritve kapitala, ki se izpolnjuje kot investicija iz lastnih obratnih sredstev. Nahaja se pa v tem na drugi strani denarno-gospodarski navzdolni pomah likvidacij predmetnih vrednosti kakor so na primer znižanja zalog, opuščena popravila itd., ki nimajo s štedenjem in tvorbo kapitala nobene skupnosti. Tvoritve kapitala pa vsebujejo tudi plačila vojne škode, ki se zbirajo na bančnih računih. Kljub vsemu temu je postal pojem o tvoritvi kapitala v vojni zanimiv, ker pride do izraza v denarno kapitalnih zahtevnih postavkah tista prevesa kupne moči, ki predstavlja centralni problem povojnega gospodarstva. Denarni kapital v svojih različnih pojavnih oblikah služi kreditu primernemu financiranju. Novo tvorjena dobroimetja se uporabljajo za kredite ali pa za nakupe vrednostnih papirjev, v kolikor obstoja dalekosežen sporazum med tvorbo kapitala in porastom količin kreditov.

Nedavno je podal Dr. Kaiser v listu »Bankwirtschaft« centev notranje tvorbe denarnega kapitala, v katerega je vstrela lastna sredstva kreditnih zavodov ter odkup gotovine hišno najemniških davkov. Leta 1940 je znašal 29 milijard, leta 1941 40 milijard, leta 1942 52 milijard in leta 1943 po ocenitvi 63 milijard Reichsmark. Tvorba denarnega kapitala se je torej v navedenih treh letih dvignila v čudovito enakomernem ritmu za 11,5 milijard RM. Napram stanju z zadnjim pred-

naprave, ki jih je vključiti v tehniško-gospodarsko vodstvo petrolej pridobivajočih podjetij. S to pogodbo sta se oba pogodbenika izognila sklepanju formalne koncesijske pogodbe, dejstvo pa je, da so si Sovjeti pridobili z isto velik praktičen uspeh napram anglo-ameriškim petrolejskim družbam.

× Težave francoskega gospodarstva. Pariško prebivalstvo si prizadeva zamenjati svoje velike bankovce za drobiž, ker se boji, da bo prišlo do prisilne zamenjave papirnatoga denarja, kakor je to bil primer v Belgiji. Ker so pri takih zamenjavah mali bankovci izvzeti, ponujajo ljudje bankovce po 5000 frankov za male bankovce v vrednosti 4500 frankov.

× Podržavljenje belgijske oboroževalne industrije. Belgijski parlament je sklenil z ogromno večino svojih glasov podržavljenje belgijske oboroževalne industrije.

Komtesa,
lep tlačan in čarovnica

Spodnještajerska ljudska pravljica.

Ko so predstavljale v davni preteklosti čarovnice na eni strani strah in trepet ljudstva, na drugi strani pa mu prinašale srečo in veselje, je živila v prijazni spodnještajerski vasi podeželska družina z otrokom edincem, ki je bil daleč naokrog vzor vsem drugim otrokom. Obdarovan po naravi z izredno nadarjenostjo, je kazal že kot dojenček toliko brihtnosti, da so ga ogledovali in občudovali ljudje od blizu in daleč. Mali Boris ni bil izrednost samo v duhovnih in duševnih, temveč tudi v telesnih vrlinah. Star komaj devet mesecev, je že tekal ter izgovarjal skoraj vse besede. Njegova zunanost je bila primerljiva samo s podobo angelja, njegove lastnosti in značajne poteze so bile brez primera lepe in prikupne. Stel je komaj dve leti; ko je znal na pamet ponoviti vsako pravljico, ki jo je slišal od svoje zlate mamice in ljubljenege ateka.

Naravno je, da so bili starši tega čudežnega otroka srečni in ponosni. Akoravno otrok ni užival posebne izobrazbe, ker za to ni bilo niti priložnosti, niti sredstev, je ticalo kljub temu v njegovih možganih in v njegovem vedenju toliko prirojenih lepih in dobrih lastnosti, da je s petnajstim letom svoje mladosti veljal za vsestransko dotalega in zrelega mladeniča. Nadkriljeval je po svojih vrlinah najboljšje ljudi. Ker je razen vsega povedanega bil tudi res lep, mlad mož,

je naravno, da je bil prav posebno čislán, spoštovan in priljubljen tudi pri dekletih.

Boris je šel sedemnajst let, ko se je zagledala v njega med drugimi dekletih iz domače in sosednjih vasi, tudi hčerka samega grofa, ki je vladal takrat v dotičnem okraju. Akoravno je bil Boris, kakor vsi ljudje dotične dobe, grofov tlačan ter kot tak izročén na milost in nemilost grofu in njegovim upraviteljem, nikakor ni prikrival nevolje, da je obračala svoje zapeljive in grešne oči za njim tudi grofova hčerka, znana zapeljivka svojih lepih moških služabnikov, ki jih je po izkoriščanju navadno uničila in spravila v smrt. Srce mladega moža je namreč gojilo tiho ljubezen do nekega drugega dekleta, hčerke tlačana iz sosednje vasi. Grajski upravitelji so poskušali napraviti po navodilih komtese iz Borisa grajskega služabnika, ki bi naj imel opravka v grajskih sobanah ter tili njen osebni sluga.

Ko je bila zadeva tudi z grofovo stranjo tako daleč urejena, da bi Boris moral nastopiti pri komtesi službo, čemur se kot tlačan ni mogel in ni smel izogniti, ga je neke noči v spanju prebudila čarovnica, ki mu je rekla sledeče: »Dobro znam, da ne želiš v službovanje h komtesi, ker se zavedaš, kaj te tam čaka. Ona bi te res zapeljala v smrtni greh ter onemogočila, da bi kdaj koli lahko mislil na ljubezen s tvojo tiho izvoljenko. Kakor hitro bi si zaželela drugega sobarja, bi te pahnila v ječo in smrt, kar je storila kljub svoji mladosti že z mnogimi mladeniči. Ker si ti nad vse dober mladenič, vreden več kakor vel grofje s svojimi pokvarjenimi hčerkami vred, te bom jaz kot čarovnica rešila vsake ne-

varnosti. Z mojimi čarovnijami plačujem vsa dobra in kaznujem vsa zlobna dela. Nikdar ti ne bo treba v grad v službo h komtesi in tudi komtesa te ne bo nikdar spravila v greh prepada ali smrti.

Po teh besedah je čarovnica izginila kakor zrak, nevidno in neslišno.

Mladenič je nato nestrpnost čakal na uro, ki je bila določena za nastop službe pri komtesi. Upal in računal je na pomoč čarovnice, ne da bi bil o tem komurkoli kaj omenil.

V noči pred namenjenim odhodom v svrhu nastopa službe, ko je Boris že mislil, da mu čarovnica noče ali pa ne more pomagati, se je nenadoma zatemnilo nebo. Zapihal je hud veter in izbruhnila je strašna nevihta, ki je niso pomnil niti najstarejši ljudje. Stražil in pretresal je blisk in grm vso okolico. Veter je podiral drevje, rušil hiše, v grofov grad je pa udarila strela, da se je stresla vsa okolica. Končno se je burja polegla in ljudje so si oddahnili.

Ko se je naslednjega jutra javil naš mladenič ves žalosten in obupan pri grajskem upravitelju, ki je bil hkrati grofov prvi svetovalec in dvorjan, ga je ta odslovil, rekoč, da je komtesa ubila strela, ki je udarila ponoči v grad in da ne potrebuje več nobenega služabnika.

Čarovnica je s svojimi čarovnijami napravila nevihto ter usmrtila komteso. S tem jo je kaznovala za že storjene pregrehe in zločine, ki jih je izvršila ter preprečila zlo usodo mladeniča. Slednjega je prav posebno osrečila s tem, da mu je omogočila dosmrtno srečo in zadovoljivo družitev z deželcem, ki ga je nosil v svojem srcu. O,

Oklic nemškemu narodu

za prispevanje oblačil in opreme
za oboženo silo in Volkssturm

V času med 7. in 28. januarjem 1945 bodo pridili zbirko oblačil in opremljenih predmetov za oboženo silo in Volkssturm. K temu so izdali vodja stranke NSDAP, M. Bormann, Reichswirtschaftsminister W. Funk, Reichsminister für Volksaufklärung und Propaganda, Reichspropagandaleiter stranke NSDAP Dr. Goebbels in Reichsführer-SS H. Himmler sledeči oklic:

Nemški narod!

Leto 1944. nam je naložilo težke preizkušnje. Sovražniku ni uspelo s stisnjeno močjo treh svetovnih držav v množinstvenem naskoku nas prisiliti na kolena. V herojskem boju, kakor ga ne pozna svetovna zgodovina, je nemški vojak odbil napade naših sovražnikov na vseh frontah. Domovina se je izkazala vredna svojih vojakov. Kljub sovražnemu letalskemu terorju je pravljen, bojevali se, verujoča v zmago in je neomajna, kakor nikdar poprej.

Nemški narod je enodušno in odločno sledil klicu k brezkompromisnemu totalnemu vojnemu vodstvu. Žene in dekleta so v tovarnah in pisarnah zamenjale na stolisno moč ter omogočile s tem postavitve mnogostevilnih novih ljudsko-grenadirskih divizij. Delavci in delavke oboroževalne industrije dajejo tem vojakom v roke najboljša orožja.

Ravnokar začno dozorevati prvi sadovi totalnega vojnega vodstva. Postavljati se pa mora nove ljudsko-grenadirske divizije in odhodne enote

ter jih dovajali fronti. Tudi moške Volkssturme se nahajajo v tisočih bataljonov na vežbanju in deloma tudi že v vpostavi. Za postavitve teh novih odredov potrebujemo nujno oblačila in opremo. Po nalogu Führer-ja pozivamo radi tega vse Nemce, moške, žene in našo mladino k ljudski žrtvi. Nosilka akcije bo Nacional-socialistična nemška delavska stranka s svojo uveljavljeno dejansko silo.

V času med 7. in 28. januarjem se bo zbiralo za oboženo silo in Volkssturm sledeče: Uniforme stranke in dele takih uniform, isto od njenih odredov in enot, nadalje od obožene sile, policije, letalsko-zaščitne policije, železnic, pošte itd., uporabljiva obuvala ter opremne predmete za bojujočo četo, kakor šatore in šatorski pribor, volnene in kožnate odeje, krušne torbe, nahrbnike, posodo za kuhanje, jermenje, lopate, čelade in vse drugo, kar potrebuje vojak. Razen tega se bo zbiralo obleke, perilo in tekstilije vseh vrst v svrhu izdelave novih oblačil in nove opreme.

Vsak sonarodnjak mora od tega oddati vse, kar mu ni neobhodno potrebno. Oddajte bojujoči fronti vse, kar lahko pogrešate. Naši vojaki se morajo tudi lokrat zanesti na domovino.

M. Bormann, Leiter der Parteikanzlei. — W. Funk, Reichswirtschaftsminister. — Dr. Goebbels, Reichspropagandaleiter der NSDAP und Reichsminister für Volksaufklärung und Propaganda. — H. Himmler-SS und Befehlshaber des Ersatzheeres.

jajo skupni uradi kakor sledi: Parkstraße 1, telefonske številke 2968, 2883, 2589, 2985 in 2970 (Landrat Marburg); Kreisführer: Pg. Strobl, I. nadstropje, soba 30; stranski urad 12. Pisarna Kreisführer-ja: I. nadstropje, soba 29. Sachbearbeiter in osebni referent: I. nadstropje, soba 31, stranski urad 36 in I. nadstropje, soba 29, stranski urad 36. Führungsamt I: Kreisamtsleiter I. nadstropje, soba 27, stranski urad 13; HAG Personal: II. nadstropje, sobi 88 in 89. Führungsamt II: Kreisamtsleiter, I. nadstropje, sobe 32, 33 in 34, stranski urad 27. Kreisinspektoren: I. nadstropje, soba 37, stranski urad 8; Pg. Egger (hkrati Nationalpolitischer Referent) I. nadstropje, soba 35, stranski urad 6. Stellungsamt: Kreisinspektor, I. nadstropje, soba 37, stranski urad 8; Na trgu Domplatz št. 20, pod telefonsko številko 2917. Verwaltungsamt: soba 18; Verwaltungsamt Stellungsamt in Deutscher Volkssturm: soba 13, stranski urad 1. Urad Volkswohlfahrt: soba 10, 11, 12, stranski urad 5 in 6. Urad Frauen: Soba 7 in 8. Deutsche Jugend: Bannführung soba 16, telefon 2917, Bannführung, soba 17, stranski urad 3; Bannmädelführerin, soba 15; Sozialstellenleiterin, soba 14; Jungmädelführerin, soba 14.

* **Vojno-poštne pošiljke ranjenih vojakov.** Vrhovno poveljstvo obožene sile je odredilo postopek z vojno poštnimi pošiljkami in lastnino padlih ranjenih, obolelih in izgubljenih vojakov. Predpis določa, da se pošljejo pri enotah ostale zapuščine njegovim svojcem kot službene pošiljke, če je znan naslov. Tovariška dolžnost zahteva, da se take stvari pakirata in pošljeta zelo ozirno, pravilno in dobro, da se jih ohrani ter obvaruje pred morebitnimi poškodbami. Morebitni vojni-poštni paketi, naslovljeni na medtem že padle, ranjene, ujetje ali izgubljene člane obožene sile, se vrnejo naslovnikom, medtem ko se pošiljke lahkoranjenih, obolelih ali pa premečenih vojakov, pošljejo na njihove nove naslove, v kolikor so znani. Paketi, ki prihajajo za ranjene, obolele, umrle in izgubljene v operacijsko področje, se pošljejo nazaj, če so naslovljeni na neznane vojake in ako nosijo oznako, da jih je vrnil pošiljatelj, če se jih ne more dostaviti. V drugih primerih se taki paketi odpeljejo od poveljnika enote, pokvarjenju izpostavljena vsebina se razdeli tovarišem, medtem ko se vrnejo čisto privatni predmeti z morebitnim priloženim pismom z oznako o razdeljeni vsebini pošiljatelju.

* **Bilanca ljudskega gibanja 1944.** V minulem letu je bilo v Marburgu pri Standesamtu prijavi-

HRABRI SPODNJEŠTAJERC

Za hrabro zadržanje pred sovražnikom so dobili odlikovanje Eisernes Kreuz II. Klasse: Soldat Johann Plaschitsch, Ortsgruppe Windischfeistritz, Kreis Marburg-Land; Gefreiter Anton Rodl, Ortsgruppe Kunigund, Kreis Marburg-Land; Soldat Max Bronndola, Ortsgruppe Brunndorf, Kreis Marburg-Stadt; Grenadier Franz Kolednik, Ortsgruppe Ankenstein, Kreis Pettau; Fahnenjunker Unteroffizier Günther Gobetz, Ortsgruppe Brunndorf, Kreis Marburg-Stadt; Gefreiter Anton Repina, Ortsgruppe Rotwein, Kreis Marburg-Stadt; Obergefreiter Stanislaus Kokol; Gefreiter Franz Sidaritsch, Puschendorf, Ortsgruppe Friedau, Kreis Pettau; Gefreiter Rupert Kurbus, Ortsgruppe I, Kreis Marburg-Stadt; Franz Sitter, Ortsgruppe Kranichsfeld, Kreis Pettau; Gefreiter Johann Zintauer, Ortsgruppe Weitenstein, Kreis Marburg-Land; Gefreiter Oskar Schostar iz Teichwiesena, Ortsgruppe Friedau, Kreis Pettau; Pionier Hermann Leschitz, Leonhard bei Rann; Gefreiter Oskar Schostar iz Teichwiesena; Gefreiter Hans Schunko, Ortsgruppe Marburg IV.

Eisernes Kreuz I. Klasse je dobil Soldat Max Bronndola iz Ortsgruppe Brunndorf, Kreis Marburg-Stadt.

Kriegsverdienstkreuz 2. Klasse mit Schwertern je dobil Gefreiter Emil Dobnig, Ortsgruppe Thesen, Kreis Marburg-Stadt.

Ijenih rojstev: 1389 (l. 1943 pa 2243), od teh 726 dečkov (l. 1943 1164) in 663 deklic (l. 1943 1079). Smrtnih slučajev 1383 (l. 1943 1266), od teh 802 moških (l. 1943 708) in 581 žensk (l. 1943 558). — Zanimivo je, da je bilo v obeh letih skoro enako število rojenih kakor umrlih. Pri Standesamtu sklenjenih porok l. 1944 je bilo 515 (l. 1943 pa 806).

* **Ljudsko gibanje v Marburgu.** V drugi polovici decembra 1944 je bilo Standesamtu prijavičenih: 45 rojstev (prej 34) od teh 20 dečkov (prej 20 in 25 deklic (prej 14). Smrtnih slučajev je bilo 82 (prej 94), od teh 52 moških (prej 45) in 30 žensk (prej 49). Pri Standesamtu sklenjenih porok je bilo 10 (prej 14).

* **17 žrtve terornega napada na mesto Marburg.** Končno število pri letalskem napadu anglo-ameriških terornih bombnikov dne 27. decembra 1944 znaša 17 mrtvih.

* **Vžgalica sveti tisoč metrov daleč.** Prižgana vžgalica se vidi kilometer daleč, če jo prižgemo po noči. Svetloba nezatejnene hlevske svetilke se vidi sedem kilometrov daleč, in sicer tako, da jo letalec lahko opazi sedem km daleč ali pa iz 7000-meterske višine. Nezatejnena soba nudi letalcu 20 km daleč dobro viden cilj. To velja seveda tudi za slabo zatemnjena okna.

* **Bilanca zdravstvenih razmer nemškega naroda.** Zastopnikom tiska je Reichsgesundheitsführer Dr. Conti podal izjavo o zdravstvenem stanju nemškega naroda v šestem vojnem letu. Kljub močni zaposlenosti zdravnikov, ki jo povzroča vojno stanje, se je izboljševalo zdravniško skrb za civilno prebivalstvo. V tem gre v precejšnji meri zahvala zdravnicam in starejšim zdravnikom, ki so priskočili v pomoč. Omeniti je, da v nasprotju s prvo svetovno vojno, danes ne poznamo epidemij in kužnih vojnih bolezni. Prizanešen nam je tudi bil val hripe, ki je v prvi svetovni vojni zahtevala ogromne človeške žrtve. V kolikor se je tu in tam pojavil pešasti legar, smo ga hitro premagali, škrlatinko in difterijo smo pa pobijali s cepljenjem. Tifusa, griže, hrbenične ohromelosti otrok in nalezljive otrplosti tlinik nismo imeli nikdar tako malo, kakor leta 1944. Dr. Conti je ocenil tudi storitve SS-Röntgen-Sturmabanna in njegovega komandirja, ki je padel nedavno za domovino. Zaščitna žen in mater je kljub totalni vojni vpostavi v ospredju. Število smrtnih slučajev stvarno ni naraslo. Umrljivost dojenčkov je za malenkost narasla napram neznametnemu padanju umrljivosti žen med materinstvom. Podčrtati je, da je število rojstev v letu 1944 naraslo za 5%.

* **Prispevajte za Volkssturmi! Ves nemški narod je pozvan, da daruje oblačila in opremne predmete za bojujočo se fronto in Volkssturm.** Oklic je našel širom Reicha navdušen sprejem ter tudi Spodnje Stajerska ne bo zaostajala za drugimi pokrajinami. Kakor znano, začnejo zbirko dne 20. januarja in traja do kraja meseca. Spodnještajerci! Pripravite in pošite stvari, ki jih lahko pogrešate, nakar jih bo treba odnesti na zbirališča.

MALE VESTI

* **Bundesführer je pozdravil povratek ozdravlega Bundesjugendführer-ja.** Dne 5. januarja je Bundesführer Steindl v okviru primerne proslave pozdravil Bundesjugendführer-ja Rudolfa Schilcher-ja, ki se je po skoraj leto dni trajajočem zdravljenju ran, ki jih je dobil v boju zoper tolpe, vrnil na svoj položaj. Bundesführer je dal izraza veselju in zadovoljstvu, da je okreval Schilcher, v imenu vseh tovarišev. Hkrati se je Bundesführer zahvalil k vojakom odhajajočemu zastopniku Bundesjugendführer-ja Dr. Julius-u Zetter-ju, ker je v času Schilcher-jeve boleznitako uspešno vodil spodnještajersko mladino, združeno v odredih organizacije Deutsche Jugend, da se je izvršila predaja poslov v popolnem redu. Končno je Bundesführer nanizal zahteve, ki nam jih stavlja leto 1945. * Sigurnost zmage nam mora biti geslo v prihajajočem letu. V našem frontnem odseku, to je Spodnja Stajerska, moramo vpostaviti vse naše moči, ker nam je dodeljena ta naloga. Potruditi se mora vsak, da bo storil več, kakor zahtevajo dolžnosti. To nam bo jamstvo za zmago! Spregovoril je še Bundesjugendführer o svojem povratku, nakar so s petjem in godbo zaključili lepo prireditev.

* **Novi naslovi uradov Kreisa Marburg-Stadt in Kreisa Marburg-Land.** Ker je Kreisführer Strobl, ki vodi Kreis Marburg-Stadt, prevzel tudi vodstvo Kreisa Marburg-Land, so nastopile spremembe v naslovih in telefonskih številkah raznih uradov obeh Kreisführung. Za oba Kreisa se naha-

vojnim letom z 10,5 milijard, se je več kakor posuštorila ter prekoračila vse normalne oblike višine.

Kot hrbenica tvorbi kapitala se je v vojni razvijala vedno bolj jasno hranilna vloga. Porast hranilnih vlog je znašal leta 1940 8,8 milijard, leta 1941 13,9 milijard, leta 1942 20,8 milijard in leta 1943, po cenitvi, 24 milijard RM. Delež na porastu hranilnih vlog na celotni tvorbi kapitala dosega skoraj 40%. Najbolj primitivna oblika tvorbe denarnega kapitala je porast denarnega obloka, ki je igral v mirnem času bolj podrejeno vlogo. To se je sedaj bistveno spremenilo, ker sega del po asti denarnega obloka na pojave zakladnic, na skrito štednjo. Leta 1941 je odpadlo kakih 14% domače denarne kapitalne tvorbe na porast denarnega obloka, leta 1942 je to znašalo že izpod 10%, leta 1943 pa komaj 15% (9,3 milijarde Reichsmark).

* **Tobak za pipo ali pa fino rezan tobak.** V vrhu boljšega izkoriščanja surovega tobaka bodo nemške tovarne tobačnih izdelkov odslej izdelovale samo fino rezan tobak in tobak za pipo, in sicer vsakega po eno vrsto. Ceno so določili enotno deset Reichsmark za en kg tobaka za pipo in štirinajst Reichsmark za fino rezan tobak. Morebitni višji dobiček ostane liki višjemu dobičku pri cigaretah Reichu in prid vojnega vodstva. Ker vsebujejo novi enotni tipi vrst tobaka tudi tobak dosedanjih višjih cenovnih razredov, ne bodo sedanje mešanice zaostajale v kakovosti za dosedanjimi povprečnimi vrstami. Začasno bodo prihajale na trg še v dosedanjih paketih, kar je v interesu štednje s papirjem, da se izrabi obstoječe zaloge ovitkov. Potrošniki dobivajo torej odslej v vseh paketih nove mešanice po enotnih cenah. Na paketih tu in tam natisnjena omemba o uporabljanju čistega prekomorskega in orjentskega tobaka seveda ne velja.

* **Krompirjeva škrobna moka za otroke do 6 let.** Na odrezke Grundkart. ki so označeni s križem in ne veljajo za samooskrbovanske skupnosti, se za otroke do 6 let (Kl. in KLK) in na Grundkarte za delne samooskrbovance do 6 let (odrezki TSV Kl. in TSV Klk), lahko kupi takoj razen doslej nakazane škrobne moke za otroke na izbiro tudi krompirjevo škrobno moko. Radi lidenja s papirnati vrečicami se bo imenovalo moko prodajalo v odprtem stanju.

* **Milo in pralna sredstva v 71. in 72. dodelilni periodi.** S tretjim razglasom urada »Reichsstelle Industrielle Fette und Waschmittel« se določa veljavnost na Grundkartah 70. dodelilne periode za otroke od 3. do dovršenega 6 leta predvidene in nedodeljene odrezke glaseče na po en normalni paket pralnega praška, za 71. in 72. dodelilno periodo, torej za čas od 8. januarja do 4. marca 1945.

* **Oddaja sira v 71. dodelilni periodi.** V 71. dodelilni periodi se bo izdelo po navodilu prehranevalnega ministrstva drugo polovico sira na odrezke ZL na Grundkartah in na odrezke W1 na AZ-kartah. Oba imenovana odrezka opravičujeta do nakupa 62,5 g sira.

* **Časno glasilo nemškega vojnega letalstva.** Reichsmarschall je odredil, da se imenuje odslej imenom vse tiste vojske nemškega letalstva, ki se pred sovražnikom izredno odlikujejo v takozvanem častnem glasilu nemškega letalstva, ki se mu pravi »Ehrenblatt der deutschen Luftwaffe«. Objava v tem glasilu predstavlja priznanje za posamezna junaška dela po podelitvi odlikovanja Eisernes Kreuz I. Klasse, v kolikor se jih ne nagradi s kakim še višjim odlikovanjem. V imenovanem glasilu objavljeni letalci dobijo o tem znak »Ehrenblattspange«. Gre za zlato značko, ki se nosi na traku odlikovanja Eisernes Kreuz II. Klasse iz leta 1939.

* **Stavke v Ameriki.** Ministrstvo dela Zedinjenih držav Severne Amerike je objavilo, da je meseca novembra 1944 stavkalo delavstvo v 375 primerih. Da se stavke delavstva ne izražajo povojno na vojno produkcijo in da prikazujejo nezadovoljive razmere ameriškega delavstva, ni treba posebej omenjati.

* **Amerikanci nadaljujejo s plenjenjem Italije.** Medtem ko čaka Bonomi-jeva vlada na izpolnilo agitatorično podanih obljub o pomoči italijanskemu prebivalstvu in ko istočasno gladuje narod, so zasedbene oblasti pridno na tem, da dokončno izropajo že itak nad vse revno Italijo. Glasom washingtonskih vest, so »zadnjih tih tednih izvozile Zedinjene države z Italije blaga v vrednosti 1,2 milijonov dolarjev. List »Journal de Commerce« izjavlja, da so bile to največje pošiljke, odkar so zasedli Anglo-Amerikanci južni del Italije. Vse take posle organizira zavezniška kontrolna komisija, ki pokupi vse dosegljive vrste blaga.

* **Amerikanci izgubljajo tudi podmornice.** Glasom poročila mornariškega ministrstva so med svoje izgubljene podmornice zabeležili tudi nedavno pogrešano podmornico »Morski volk«, ki je izpodiravala 1475 ton in se ni vrnila iz svoje vožnje.

* **Smrt generalnega majorja v pok. Anton-a Lesiča.** V Frauenbergu pri Marburgu je dne 3. januarja preminul vpokojeni generalni major Anton Lesič, star 82 let. Pokojnik je bil rodom iz kraja Bošnjaci pri Vinkovcih, kjer je obiskoval srednjo šolo, nakar se je posvetil oficirskemu poklicu. V bivši avstro-ogrski monarhiji je služil v raznih garnizijah. V prvi svetovni vojni si je kot generalštabni oficir zaslužil mnoga odli-

kovanja, med drugim tudi nemški red Eisernes Kreuz I. Klasse. Nazadnje je bil poveljnik trdnjave Kotor, nakar je stopil v zaslužni pokoj ter se leta 1919 naselil v Marburgu. Od leta 1918 do 1923 je bil Lesič glavni urednik dnevnika »Marburger Zeitung«, kjer je z svojim novinarskim delovanjem kot Hrvat pokazal, da je znal dobro voditi pero za interese Nemčije in njeno evropsko poslanstvo kot vodilno veselilo.

* **Pet let težke ječe za zločin zoper nemštvo.** Šestdesetletni Johann Schinnerl iz Ternberg-a je dobil pred sodiščem Steyr pet let težke ječe, ker se je spozabil na dveh mladih fantkih.

* **Smrt zaslužnega Spodnještajerca.** V Egidi-u so položili k večnemu miru 82-letnega nekdanjega župana Karl-a Flucher-ja. Pokojnik je bil do leta 1918 župan občine Zirknitz, ter je na tem svojem položaju storil mnogo koristnega za svoje občane, bil je pa vedno tudi s srcem in dušo ob strani nemštva in Nemčije.

* **Važno pri sestavljanju brzojavov.** Brzojavi vojakom o bombnem poškodovanju hiš morajo biti potrjeni od strani krajevnega urada stranke, ker jih brzojavni uradi drugače ne smejo sprejemati. Pri tem pa na naslovu ni navajati številke Postleitzaht, ker povzročajo na brzojavih samo pomoto in nejasnosti. V vsebini brzojavov je navedba številke Postleitzaht pri novih poštnih naslovih dovoljena, podvržena je pa normalnemu štetu besed.

* **»Madžarski pozdrav« v madžarski oboroženi sili.** Po vzgledu nemške, je sedaj tudi poveljstvo madžarske oborožene sile uvedlo madžarski pozdrav, kot obvezen in predpisan vojaški pozdrav v oboroženi sili.

* **Albanija in povratek kralja Ahmed Zoga.** Medtem ko se doslej iz zavezniškega tabora ni slišalo mnogo o Albaniji in povratku kralja Ahmed Zoga, je nedavno objavil list »New Statesman« izjavo nekega albanskega politika, ki govori o načrtu, da se mora v Albaniji razdeliti veleposelstva, odpraviti naslove raznih agov in begov in urediti socialne razmere. Ta zaupnik imenovanega angleškega lista je zavzel hkrati glede povratka kralja stališče, da bi za povratek bil potreben predhodni plebiscit naroda, ki pa ne sme računati na pozitiven izid. Kakor znano, je angleška vlada že pred nekaj tedni izjavila, da ekskralj Zogu ne more dobiti potniške vize za potovanje v Albanijo. Kakor izgleda, ima tudi tu Moskva svoje kremplje vmes, ki se kakor pri jugoslovanskem in grškem kralju protivi tudi povratku albanskega kralja.

* **Smrt Dr. Erich Röthel-a.** Na božični večer je padel v Gurfeldu kot žrtve sovražnega letalskega napada glavni urednik v Zagrebu izhajajočega dnevnika »Deutsche Zeitung in Kroatien« Dr. Erich Röthel. Nahajal se je v krogu svojih staršev. Pokojnik je bil Nemeč iz Gottschee-a, boritelj za nemštvo ter publicist. Z njim vred so našli smrt njegovi starši ter edini brat Gerhard, ki se je nahajal ravno na dopustu.

* **16. otroka je rodila.** V Hamburgu je gospa Paula Völner nedavno porodila svojega 16. otroka. Vsi otroci izvirajo iz istega zakona; oče je elektrotehnik. Najstarejši sin je bil že na fronti in ga pogrešajo.

* **Nemški zdravnik je odkril povzročitelja »Pappataci-mrzlice«.** Ob Sredozemskem morju poznaajo že dalje časa mrzlico, ki je nekakšen dvojni znane malarije. Veda je potrebovala dalje časa za ugotovitev, da gre za mrzlico, ki nima nič skupnega z malarijo ter jo je krstila z imenom »Pappataci-mrzlica«, ne da bi poznala njenega povzročitelja. Nedavno je pa uspelo nemškemu znanstvenikom, predvsem zdravniku Veit-u, odkriti takozvani Virus, ki povzroča mrzlico. Gre za na pesku živečo muho, ki okuži ljudi. To je

sedaj predpogoj za nadaljnje korake, ki bodo omogočili pobijati in zdraviti imenovano bolezen.

* **Rožno olje — zdravilo tuberkuloze.** Evropski zdravniki so v zadnjem času delali uspešne poskuse z uporabljanjem rožnega olja pri zdravljenju bronhijalne astme in pljučnih abscesov. S tem se je takorekoč po navodilih Paracelzusa prvič v modernem zdravilstvu uporabljalo sredstvo, ki je zrastle na domačih evropskih tleh. Zdravniki so nudili pomoč ter ozdravili tudi več ranih primerov pljučne tuberkuloze z vbrizganjem rožnega olja. Zdravniška veda trenutno preizkuša zdravilnost rožnega olja tudi pri drugih boleznih.

* **Centrala za boljše življenje v Londonu.** Po vojni nameravajo urediti v Londonu »Hiše britansko-sovjetskega prijateljstva«, ki bodo razpolagale s knjižnico, čitalnico, koncertnimi in predavalnimi dvoranami, čakalnicami in restavracijo.

* **Strel v tišnik za nasprotnike židov.** Sovjetsko poslanstvo v Washingtonu je objavilo skiep Moskve, da kaznujejo v Sovjetski vsako proužidovsko udejstvovanje s smrtjo. Moskva se pa s tem ne bo zadovoljila; da bi izvrševala take kazni samo v notranjosti svoje dežele, temveč izvrševati jih hoče tudi izven njenih meja, dokler ne bo iztrebila vsega antisemitizma (protižidovstva).

* **125.000 kraj proti sovražniku.** Schlachtgeschwader ImmeImann (odred bojevnih letal), ki ga vodi znani nositelj najvišjega nemškega odlikovanja za hrabrost, Oberst Rudel, je izvršil dne 3. januarja t. l. svoj 125.000 potet proti sovražniku.

* **Vozne knjige za avtomobile.** Prometni minister je izdal predpis o uvedbi avtomobilskih knjig (Fahrtenbuch), ki bodo edino dovoljevale uporabo privatnih avtomobilov. Podrobnosti so objavljene v uradnih listih.

* **Uspela sodobna karikaturna.** V nekem rimskem listu je izšla karikatura ali zasmehovalna slika, ki predstavlja »Tri kralje«, jahajoče na velblodih. Na prvem velblodu sedi Roosevelt, na drugem Churchill. Tretji je brez jezdeca z napisom: »Veselo Novo leto želi Jožef Stalin.«

* **Jadrano in motorno letalo ob enem.** Tovarna letal v Farnu (Svica) je izdelala motorno jadrnico, ki se lahko uporablja kot jadrino in kot motorno letalo. Nova konstrukcija ima namen, izogniti se odvisnosti jadrnega letala od pomoči pri vzletu, s pomočjo montaže pomožnega motorja. Oblika stroja omogoča jadranje po en meter v sekundi. Stroj goni Pobjoj-Motor 75 PS. Konstruktor tega novega aparata, ki meri v širini 17,5 m in tehta 550 kg, je docent na tehniški visoki šoli v Zürichu, prof. Gsell.

* **Zamenjava poveljnikov na zahodni fronti.** Reuter je poročal, da so na zapadni fronti poverili vrhovno poveljstvo zavezniških čet severno od Ardenov maršalu Montgomery-ju, tako da so mu podrejene tudi ameriške čete, medtem ko so dodelili ameriškega generala Omar Bradley-ju frontni odsek južno od tam. S tem sta prišli ameriška 1. in 9. armada pod poveljstvo maršala Montgomery-ja. Do spremembe je prišlo na podlagi Churchillovega obiska v glavnem stanu generala Eisenhower-ja, ozadje pa leži v zavezniških porazih, ki jih doživljajo vsled nemške ofenzive.

* **Brezposelnost Francije narašča.** Francoska delavska strokovna zveza objavlja, da imajo v Franciji kakih 600.000 registriranih brezposelnih delavcev. K temu je šteti še 750.000 parov delovnih rok, ki so samo delno zaposlene. Tako izgleda stanje delavcev tam, kjerasedejo Anglo-Amerikanci evropske dežele, medtem ko je pod nemško upravo Franciji primanjkovalo delovnih sil.

ANZEIGEN
Im »Stajerski
Gospodar« sind
erfolgreich!

Schmerz erfüllt eben wir
die traurige Nachricht, daß
unser innigstgeliebter, her-
zensguter Sohn, Bruder, Schwä-
ger und Onkel

Jakob Plochl
Grenadier

im Alter von 24 Jahren, an der
Ostfront den Heldentod fand.
Steindorf, Neudorf (Kreis Pet-
tau) im Janua 1945.

In tiefer Trauer:
Marla Plochl, Mutter; Franz, Peter
und Martin Plochl, Brüder;
Maria Jantschitsch und Margare-
rete Rantl, Schwägerinnen, und
alle übrigen Verwandten. 10

In tiefstem Leid und
Schmerz geben wir be-
kannt, daß unsere Hoff-
nung, Stütze und Freude unseres
Lebens uns, über alles gelieb-
ter Sohn, Bruder und Neffe

Anton Krump

Soldat einer Luftwaffeneinheit
am 29. November 1944, im Ai-
ter von 22 Jahren, an der Süd-
front gefallen ist.
Kranichfeld, Cill. Wien Agram,
am 10. Janua 1945 806

In tiefer Trauer:
Anton und Marla, Eltern; Philipp,
Bruder, dtl. im Felde, und alle
übrigen Verwandten.

OSRAM

*macht vieles leichter:
- auch
die Qualitätsarbeit*

Die Seheistung unserer Augen und damit die Leistungsfähigkeit des ganzen Menschen erfordern gutes Licht. Deshalb OSRAM-Lampen nicht „nach“ verwenden, die Leuchten blendungsfrei und erbsichtsgerichtet anordnen und sauber halten.

OSRAM:

*viel Licht für
wenig Strom.*

Erfolgreiche

Russen- und Schwabenbekämpfung

übernimmt

Schadlingsbekämpfungsanstalt A. STREIT

Wien II., Tandelmarktgasse 9
Tel. A 47 0-86. 860

Achtung! Gute Belohnung erhält derjenige, welcher meinen Sohn Supanz Karl, geb. am 29. Oktober 1933 in Cilli, Oberkötting 17, findet. Von 18. Dezember 1944 ist er vermisst. Angezogen in braune Mütze, braune Jacke, schwarze Hitler Jugend-Hose und schwarze Lederschuhe. Am rechten Aue ein Kennzeichen. Supanz — Cilli, Oberkötting. 3-13

NEUES Futur für Wuchs und Mästung der Schweine
REDIN
mit garantiertem Erfolg

Zentraldrogerie Emil Thür
Marburg (Drau). Herreng. 33

Für die überaus herzliche Anteilnahme am schweren Verluste unseres teuren Gatten, Vaters usw., Herrn **ANTON INGOLITSCH**, sagen wir allen innigsten Dank. Insbesondere danken wir allen Kranz- und Blumenspendern, sowie für das letzte Geleit. 794

Familien Ingolitsch, Wertnik und Kapfer.

Tief erschüttert geben wir den Verwandten und Bekannten die traurige Nachricht, daß unsere liebe Mutter bzw. Groß- und Urgroßmutter Frau

Karoline Habith

geb. DESCHMANN
gewesen: Grundbesitzerin

in Tresternitz Nr. 90, im 93. Lebensjahre ihre Augen für immer geschlossen hat. Sie wurde am 3. Januar 1945 am Ortsfriedhofe in Gams der Mutter Erde zur ewigen Ruhe übergeben.

Herzlichst bedanken wir uns für die Teilnahme, das Mitgefühl und die Kranzspenden.

Gams b. Marburg 4. 1. 1945.

Die tieftrauernden Hinterbliebenen:

Jon Habith, Simon Habith, Josefina Pichleritsch, geb. Habith, Aloisia Androsa, geb. Habith, Kinder: Jakob Pichleritsch, Mathias Androsa, Schwiegersöhne: Josef Pichleritsch, Alma Androsa u. Anton Habith. Enkelin. 798

Schmerzerfüllt geben wir die traurige Nachricht, daß mein lieber Gatte unser Vater, Groß- u. Schwiegervater Onkel, Herr

Anton Ingolitsch

Bau- und Möbelleistler,
Hausbesitzer

nach langer schwerer Krankheit, im 83. Lebensjahre, am 30. Dezember 1944, verschieden ist. Die Beerdigung fand am 2. Januar 1945 in Unterpulsgau statt.

Unterpulsgau, am 4. 1. 1945.

In tiefstem Leid:

Anna Ingolitsch, geb. Kerschitsch, Gattin; Anton Ingolitsch, Professor, Josef, Karl, dzt. im Felde, Söhne; Mathilde Wertnik, Angela Kapfer, Töchter; Wilhelm Wertnik und Vinzenz Kapfer, Schwiegersöhne; Adele Ingolitsch, geb. Odrausch, Schwiegertochter, und Enkelkinder, sowie alle übrigen Verwandten. 793

Vom tiefstem Schmerz gebeugt, geben wir allen die traurige Nachricht, daß unser innigstgeliebter Vater, Groß- und Schwiegervater und Onkel, Herr

Friedrich Roth

Besitzer

am 4. Januar 1945, im Alter von 88 Jahren, nach langem schwerem Leiden von uns geschieden ist. Wir betten unseren lieben Toten am Sonntag, den 7. Januar 1945, um 15 Uhr vom Trauerhause in Roßwein Nr. 71 aus auf den Ortsfriedhof

Roßwein Drachenburg, Marburg-Drau am 4. Jan. 1945.

In tiefer Trauer:

Juliane, Gattin; Fritz, Franz u. Mitzi, Kinder; Franz Pauko, Schwiegersohn; Stefanie Roth, Schwiegertochter; Franz Roth, Mitzi, Franz und Niko Pauko, Enkelkinder, und alle übrigen Verwandten. 796

Wir erhielten die traurige Nachricht, daß unser lieber Sohn, Bruder und Onkel

Plochl Rudolf

Gefreiter

nie mehr zu uns zurückkehren wird. Er fiel im Alter von 19 Jahren am 8. November 1944 in Ungarn.

Deutschberg-Wurmberg, im Januar 1945.

In tiefer Trauer:

Theresia Plochl, Mutter; Peter, Bruder; Maria Tkaltschitz, Schwester; Inge Tkaltschitz, Nichte und alle übrigen Verwandten. 11

Statt eines glücklichen Wiedersehens, traf uns die unermeßlich harte und bittere Nachricht, daß unser unvergeßlicher, lebensfroher Sohn

Alexander Pöschl

Gefr., Träger des Verdienstes abzeichens

am 18. August 1944, im Alter von 20 Jahren, bei den schweren Kämpfen an der Südfont sein junges Leben ließ. Er starb den Heldentod für Großdeutschlands Freiheit

Marburg-Dr., Wien, Agram, am 9. Januar 1945. 803

In tiefster Trauer:

Franz und Maria Pöschl, Eltern; Franz, dzt. im Felde, Josef, dzt. im Lazarett, und Vinzenz, Brüder; Maria, Hilde, Mathilde, Julie u. Anni, Schwestern; Philipp und Luisi Plaitsch, Onkel und Tante; Franz Premer, Pate, und alle übrigen Verwandten.

Schmerzerfüllt geben wir die traurige Nachricht, daß mein innigstgeliebter Gatte, unser Vater, Herr

Franz Snoj

Angestellter

im 50. Lebensjahr einem Luftangriff zum Opfer fiel. Das Leichenbegängnis fand am 31. Dezember 1944 in St. Martin bei Wöllan statt.

Wöllan, Cilli, Agram, 28. Dezember 1944.

In tiefer Trauer:

Maria Snoj, Gattin; Elia Milena, Justina, Töchter; Franz Pehar, Schwiegersohn; Boris, Enkel. 8

Vom tiefsten Schmerz gebeugt geben wir allen die traurige Nachricht vom Ableben unseres innigstgeliebten Sohnes, Bruders und Schwagers

Anton Bobonetz

Kriegsverwehrt

welcher Freitag, den 29. Dezember 1944, im Alter von 21 Jahren, nach langem schwerem im Felde zugezogenem Leiden für ewig von uns geschieden ist. Die Seelenmesse wird am 7. Januar 1945 um 8 Uhr, in der Pfarrkirche in Kötsch gelesen

Roßwein, am 3. Januar 1945.

In tiefer Trauer:

Franz und Maria Bobonetz, Eltern; Franz, Bruder; Maria Trinker, Schwester; Martin Trinker, Schwager, und alle übrigen Verwandten. 791

In tiefstem Leid und Schmerz gebe ich die traurige Nachricht, daß mein über alles geliebter Gatte und Vater

Josef Löschnigg

Pionier

am 7. Dezember 1944, im Alter von 28 Jahren, an der Westfront den Heldentod gefunden hat.

Zellnitz-Dr. Marburg-Dr., Frau- stauden, Frauenberg, Graz, am 10. Januar 1945. 805

In tiefstem Leid:

Adele Löschnigg geb. Jauschowitz, Gattin; Klein Hilde, Töchterlein, und alle übrigen Verwandten.

Schmerzerfüllt geben wir die traurige Nachricht, daß unsere innigstgeliebte Tochter und Schwester

Josefine Schuschel

am 28. Dezember 1944, im Alter von 17 Jahren, einem Terrorangriff zum Opfer fiel. 13 Hundsdorf-Wöllan, am 5. Januar 1945.

In tiefer Trauer:

Helena Planko geb. Schuschel, Mutter; Georg Planko, Stiefvater; Karl, Bruder; Mitzi und Ludmilla, Schwestern, und alle übrigen Verwandten.

Unser herzensgeliebter, einziger Sohn

Viktor Androina

Grenadier

ist am 20. August 1944, an der Westfront bei den schweren Abwehrkämpfen in treuester Pflichterfüllung zu unserem unermeßlichen Schmerz, im Alter von 29 Jahren, gefallen. 700 Mollenberg, Breitenberg, am 6. Januar 1945

In tiefer Trauer:

Viktor Androina, Vater; Agnes Androina, Stiefmutter; Alois Androina, Onkel, und alle Verwandten; Flucher, Wratschko und Schönwetter.

Schmerzerfüllt geben wir die traurige Nachricht, daß mein innigstgeliebter Gatte, unser Vater, Herr

Franz Gmeiner

Eisenbahnbediensteter u. Landwirt

im Alter von 63 Jahren, einem feindlichen Luftangriff zum Opfer fiel. 808

Straßgang, Marburg-Dr., Luck b. Steinbrück, am 9. Januar 1945

In tiefer Trauer:

Maria Gmeiner, Gattin; Katharina und Julie, Töchter; Franz Kramberger mit Kindern, Schwiegersohn; Josef Schibrat mit Kindern Schwiegersohn, und alle übrigen Verwandten.

Zuletzt betrübt, geben wir die traurige Nachricht, daß mein innigstgeliebter Sohn, unser Bruder

Max Gmeiner

Grenadier

am 5. Oktober 1944, im Alter von 19 Jahren, an der Westfront den Heldentod gestorben ist. 507

Straßgang, Marburg-Dr., Luck bei Steinbrück, am 10. Januar 1945.

In tiefer Trauer:

Maria Gmeiner, Mutter; Katharina und Julie, Schwestern; Franz Kramberger und Josef Schibrat mit Kindern, Schwiegersöhne, u. alle übrigen Verwandten.

Der Beauftragte für Ernährung und Landwirtschaft

BEKANNTMACHUNG

Durch Presseverlautbarung wurden die Abschnitte der 69. und 70. Zuteilungsperiode der Reichskarte für Zucker und Marmelade bis Ende der 70. Zuteilungsperiode, das ist bis 7. Januar 1945 verlängert. Da infolge andauernder Transportschwierigkeiten eine restlose Belieferung dieser Abschnitte mit Zucker bisher noch nicht möglich war, wird die Gültigkeit der genannten Abschnitte bis Ende der 71. Zuteilungsperiode, das ist bis 4. Februar 1945 verlängert. Die Zuckerabschnitte der Grundkarten der 70. Zuteilungsperiode, die mit der Datumsbezeichnung 11. Dezember 1944 bis 7. Januar 1945 und der Periodenanzahl 70 versehen sind und zum Bezuge von Zucker für die 71. und 72. Zuteilungsperiode berechtigen, dürfen vorläufig noch nicht beliefert werden. Die Gültigkeit dieser Abschnitte wird bis auf weiteres verlängert. Die Verbraucher werden aufmerksam gemacht, daß sie die Zuckerabschnitte der Grundkarten der 70. Zuteilungsperiode vorläufig gut auszubehalten haben. Mit der Belieferung dieser Abschnitte darf erst nach Anruf durch das Landesernährungsamt begonnen werden. Ebenso wird die Gültigkeit der Zuckerabschnitte der Urlauberkarten, die mit 7. Januar 1945 ihre Gültigkeit verlieren und die Zuckerabschnitte der AZ-Wochenkarten für die 70. Zuteilungsperiode bis 4. Februar 1945 verlängert. Im übrigen tritt in der Belieferung der Zuckerabschnitte der AZ-Wochenkarten und der neuen Urlauberkarten keine Änderung ein. 12

Gen.: Lungershausen

Kundmachung!

Am 15. Februar 1945 beginnt an der Winterschule in Kapellen, Post Bad Raden, der 10monatliche Winkerkurs, an welchem Winkler- und Besitzersöhnen Gelegenheit geboten wird, sich in allen Fächern des modernen Wein- und Obstbaues, der Kellerwirtschaft sowie der Landwirtschaft und den hierzu einschlägigen Zweigen praktisch und theoretisch gründlich auszubilden.

Die Verpflegung und Schulung sind kostenlos. Aufgenommen werden Bewerber, die mindestens 15 Jahre alt und körperlich gut entwickelt sind.

Die Gesuche, welche der Nachweis der D.J. bzw. die Mitgliedskarte des Steirischen Heimatbundes, das letzte Schulzeugnis, das Gesundheitszeugnis und bei Minderjährigen die Genehmigung der Eltern bzw. des Vormundes beizulegen sind, sind bis 1. Februar 1945 schriftlich oder persönlich bei der Gutsverwaltung der Winterschule in Kapellen vorzuliegen. Nähere Auskünfte erteilt der Gutsverwalter und Winkerschulleiter. 894

Der Winkerschulleiter: Jos. Glaser, e. h.

Winkerehepaar für 7 Joch großen Besitz (1 Joch Weingarten) in der Nähe von Oberpulsgrau gesucht. Nette Wohnung, Zuschr. unter „Bezahlung nach Vereinbarung“ a. d. „M. Z.“ 795-6

Nähmaschine in gutem Zustand zu kaufen gesucht. Angeb. an Hans Moritz, Marburg-Dr., Fettauerstraße 1. 797-4

Winkerehepaar mit 3 Arbeitskräften wird sofort aufgenommen bei Voller, Leitersberg Nr. 59, bei Marburg-Dr. 792-

Flakerschlitten, tadellos, tauschbar gegen gut erhaltenen Einspannerwagen. - Jus Johann, Sedan- gasse 6, Drauweller. 799-14

Braune Handtasche am 4. Januar 1945 an der Straße Oberkumung um 13.30 Uhr verloren. In halt: Post- und Reichsbahnausweis, Heimatbundeslegitimation, Trauungschein, Reichskleiderkarte, 2 Geldbörsen mit 117 RM, Füllfeder, Bilder usw. alles lautend auf Maria Podal - Marburg-Dr., Drauweller, Immeimangasse 37. Der ehrliche Finder wird gebeten, gegen gute Belohnung bei obiger Adresse od. Fundamt abzugeben. 801-13

Fabrikarbeiter, 33 Jahre alt, sucht zw. Ehe Frau bis 35 J., auch Witwa, - Zuschrift unter „Arbeiter“ an die „M. Z.“ 9-13

Winkerehepaar wird sofort aufgenommen für kleinen Weingarten in der Nähe Marburgs. Zuschriften an die Verw. des „Staj. Gosp.“, unter „Winkerehepaar“ 804-9

Prima Zuchtkalbin zu verkaufen. Roth Viktor, Strachunag. 23 Drauweller. 809-

Damenfahrrad, schwarz, Gestell vernietet, am Samstag vormittags um 10 Uhr in der Edmund-Schmid-Gasse vor dem Geschäft „Lama“ gestohlen. Wer etwas weiß, soll es gegen sehr gute Belohnung Grillparzerstraße 5, bei Stropnik Antonia, oder Polizeirevier, Theatergasse, melden. 802-13